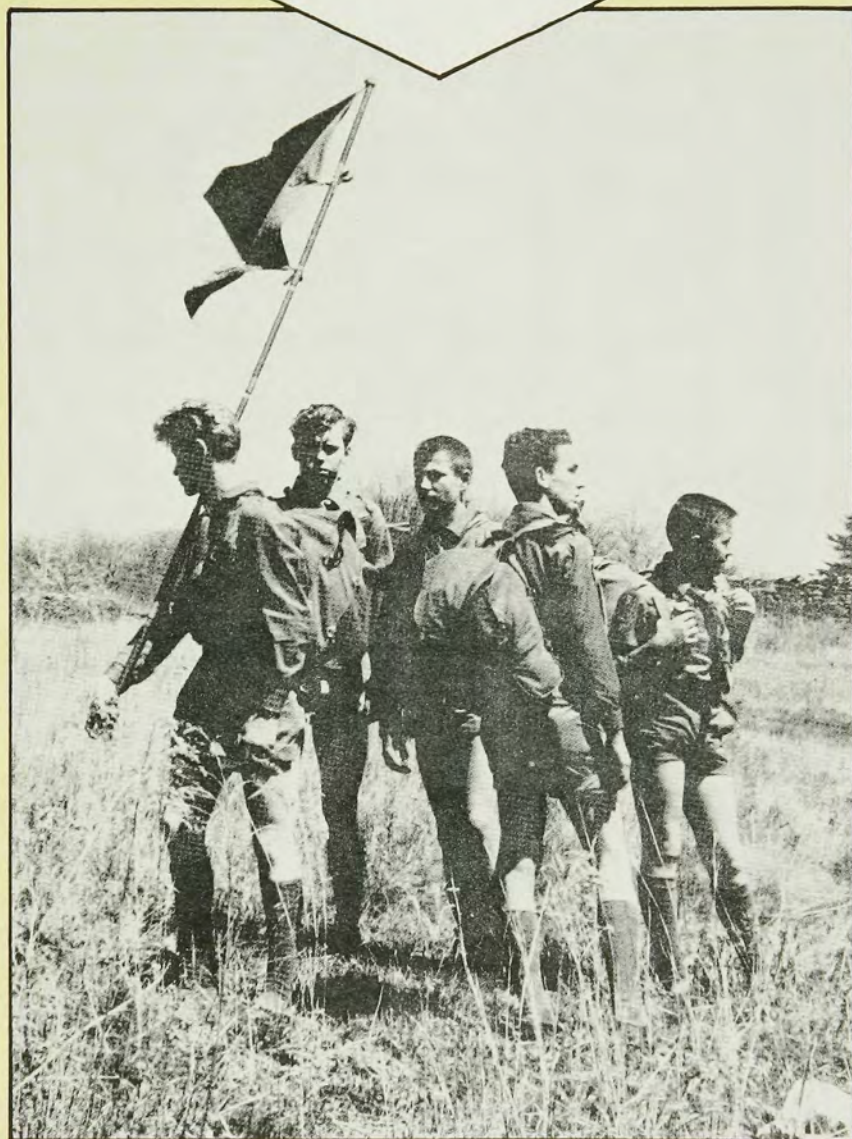

ЮНАК

серпень ♦ вересень
august ♦ september

1981

ПРИГАДКА ЩОДО ПЕРЕДПЛАТ ПЛАСТОВИХ ЖУРНАЛІВ

ПРИГАДУЄМО УСІМ НАШИМ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ, що згідно з постановою, прийнятою на VII-их і потвердженою на VIII-их ЗБОРАХ КУПО, поодинокі КПСтаршини відповідають за кожнорічне переслання точних адрес і за збирання передплат за пластові журнали від свого членства.

Усі члени пластових станиць зобов'язані вплатити передплати у своїх станицях до кінця лютого кожного року. Станичні референти пластових журналів пересилають зібрані в плати на початку березня до своєї КПСтаршини, а КПСтаршини до 15 березня зобов'язані вплатити загальну суму, відповідно до числа передплатників, яких вони подали на пересланих списках.

Цю нову систему збирання передплат впроваджено з думкою, щоб КПСтаршини мали евіденцію передплатників зі свого терену, а теж, щоб зменшити адміністративні кошти й виелімінувати хронічних довжників.

ПОДБАЙМО УСІ ПРО СВОЄЧАСНЕ ВИКОНАННЯ ЦЬОЇ ПОСТАНОВИ, БО ДО ЦЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАЛИСЬ У НАШОМУ ІМЕНІ УПОВНОВАЖЕНІ НАМИ ДЕЛЕГАТИ НА ЗБОРАХ КУПО.

Пластуни-самітники повинні пересилати належності за журнали до КПС, а нечлени Пласту вплачують передплати прямо до адміністрації.

Згідно з вищезгаданою постановою адміністрація має доручення **здержати висилку журналів** ТИМ, ЩО В НАЗНАЧЕНОМУ РЕЧЕНЦІ НЕ ВПЛАТЯТЬ ПЕРЕДПЛАТ.

ПРОСИМО УСІХ ДОКЛАСТИ СТАРАНЬ, ЩОБ ТОЧНИМ ВПЛАЧЕННЯМ ПЕРЕДПЛАТ І ДАТКАМИ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД СКРІПИТИ ФІНАНСОВУ БАЗУ ПЛАСТОВОГО ВИДАВНИЦТВА.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПЛАСТОВОГО ВИДАВНИЦТВА

УВАГА! УВАГА!

Усіх тих, що надсилають до «Юнака», «Готуйсь» і «Пл. Шлях» будьякі інформації та світлини чи дописи, дуже просимо подати повне ім'я та прізвище особи, що до неї стосується дана інформація, курінну приналежність, місце замешкання, дату, коли дана подія заіснувала тощо. Світлини просимо завжди підписати на звороті чи іншим способом зазначити до кого і чого вона відноситься.

Посилаючи світлини для поміщення, вибирайте чорно-білі та ті з кольорових, які мають чіткі контрасти.
Редакція

ПОМОЖІТЬ НАМ зробити «добре діло» і перешліть дарункову передплату

для зразкових, але незаможних юнаків та юначок, особливо з європейських та південно-американських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

ПЛАСТОВА КРЕДИТІВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ** та
- **приймає ОЩАДНОСТІ.**
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

Пластуни і Пластунки в Торонті!

**СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ**

у Пластовій Кредитівці!

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА «ЮНАКА» ВІД 1 СІЧНЯ 1981 р.:

**КАНАДА — \$15.00, УСІ ІНШІ КРАЇНИ —
15.00 америнанських доларів.**

Ціна одного прим. — \$1.50.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto, Ont. **M6S 1N2, Canada** Tel.: (416) 769-7855

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ YUNAK MAGAZINE 2199 Bloor St. West, Toronto, Ont. **M6S 1N2, Canada**

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Avenue, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

SECOND CLASS REGISTRATION NUMBER 2185

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

ЗМІСТ:

- 2 Гутірна з Юними Друзями: Як виростили Шевченкова віра і патріотизм? Подруга Гребля
- 3 Україна Н. Патер Пікас
- 4 Україна — це мій край Торе Лянге
- 5 Молоде перо: В поклоні Володимирові Івасюкові З. Маєвська
- 6 Творчість Володимира Івасюка і наша молодь Т.Г.
- 8 Неопалима купина З. Заверуха
- Статуя Свободи Дзвінка Б.
- 9 З минулого Пласту: Як Дуко палив ватру Б. Чехут
- 10 Останнє легальне Свято Весни в 1930 році М. Івасівна
- 12 Молоде перо: Розкриваю... М. Янубович
- Авантюра Б. Цурковський
- 13 До нас пишуть...
- 14 Пізнаймо наших письменників: Іван Семенович Левицький М. Янубович
- Що читати? "Микола Джеря" М. Янубович
- 16 Для філятелістів: Австрійські поштові марки... Б. Ямінський
- 17 Нові платівки: "Стихія" — "Син матері" О. Кузьмович
- 18 Буде жити твоя пісня: "Спи, Володю, спи", "Калина" Є. Небесняк
- 19 Пластункам на вушно: Поради Подруги Дзвінки Дзвінка Б.
- 20 З природи і техніки: Один день на ракетних змаганнях А. Вовч
- 21 Хроніка
- 27-28 Оголошення, Замість квітів на могили Датки на прес-фонд

● **На обкладинці:** Фото "Юнаки подивляють красу природи" — знімок з однойменної "Іскри Дружби", ЮМПЗ — 1972, Вовча Тропа, Н. Й.

● **Ілюстратори цього числа:** ЕКО, Е. Колесов, пл. розв. Христя Юрчук.

Редагує колегія
Головний редактор:
пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:
гетьман. сноб Роман Ващук
пл. розв. Андрій Винницький
пл. сен. Тоня Горохович
ст. пл. Олесь Кузишин
гетьман. сноб Всеволод Онишевич
пл. сен. Олександра Юзенів
пл. сен. Дора Горбачевська
пл. сен. Юрій Данилів

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

ЮНАК

СЕРПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ 1981

Ч. 8-9 (213-214) РІК XIX

Інтернаціональне стандартно-серійне число,
0044-1384

ЯН ВИРОСТАЛИ ШЕВЧЕНКОВА ВІРА Й ПАТРІОТИЗМ?

А я собі у бур'яні молюся Богу...
(Т. Шевченко: "А. О. Козачковському")

Дорогі Подрузи і Друзі!

У мойй вчительській і пластовій діяльності часто доводилось зустрічати молодь, яка падала в сумніви щодо існування Бога та доцільності вірності Україні. Ці сумніви викликували в них чи то невіруючі люди, чи атеїстична й інша — безвартісна література. Доводилось тоді багато дискутувати, читати з ними, якщо це були вдумливі одиниці. Вік юнацький найнебезпечніший, бо в ньому діти стають часто правопорушниками й навіть злочинцями, якщо не мають ні віри, ні патріотизму. Звичайно атеїзм іде в парі з національною байдужістю, бо релігійність і національні почуття йдуть поруч, вони ж є духовим самовиявом людини.

Тож коли при повторенні й глибшій застанові над лірикою Т. Шевченка в клясі ми перечитували ще раз ті твори, де є вислови поета про віру, учні радо висловлювались:

— Шевченко пише тут в "А. О. Козачковському" про те, як він молився в бур'яні й списував Сковороду, або "Три царіє со дари" — спішилась сказати Ганнуса.

— А в "Гайдамаках" написав, що "людей шукав, щоб добру навчили" — додала Оля.

— Розповідали й читали Тарасикові батько й дід про життя святих, про їх боротьбу зі злом, про гайдамаків, які боролись за правду й волю. Тарасик переживав долю Титаря, Оксани й Яреми, плакав над їхньою долею... — розважно ділилась своїм знанням Соня.

— А з яких книжок вчилися діти тоді грамоти в дяка? — раптом запитав Петро.

Коли ж я, не зумівши напровадити дітей на влучну відповідь, пояснила, що вони вчилися грамоти з церковних книг, зокрема з Біблії, тоді учні легко пригадали, що Тарасик читав Псалтир над покійниками, що все це скріплювало його бажання шукати правди, потребу віри й любови до людей.

— А чого Тарасик заплакав тоді, коли пас ягнята; він же спочатку почувався щасливим, бо бачив красу природи, небо й сонце? — при-

вернув нашу увагу до поезії "Мені тринадцятий минало" добрий учень Роман.

— Тарасик був тоді в молитовному настрої, чувся щасливим доки не пригадав, що він сирота, що нікого не має, щоб почуватися безпечним, — пояснила Соня.

— А Шевченко ніколи не мав безбожних думок? — раптом запитало трьох учнів, підносячи руки.

— Мав, але тоді, коли бачив злочини людей, — пояснила я. — Про це пише у багатьох творах. Він тому й втікав часто від людей, щоб "розмовляти" на самоті з Богом. Про це мова у творі "Перебендя". Тарас послідовно голосив Божу Правду своїми творами. Коли в 1843-47 роках побачив "пекло" в Україні, під впливом тяжких переживань відчув у собі покликання писати твори — релігійні молитви, пророцтва і моральні науки. Такими творами, як "Катерина", "Гайдамаки", "Наймичка", поет каже, що служити Богові може той, хто не має гріха за собою. Грішник має відпокутувати свій гріх. Згодом поет з глибокої віри, під впливом релігійної літератури, Євангелія (Давидові Псалми, пророцтва Ісайї, Книга Еклезіяста, твори Томи Кемпійського) написав збірку творів "Три літа", стає тоді духовим провідником "Кирило-Методіївського Братства", яке мало здійснювати героїчне християнство своїм походом проти зла, неправди, проти насильства московської деспотії. Братчики вірили, що вони досягнуть повну духову гармонію й перемогу добра та справедливості.

У цьому часі пише "Неофіти", "Марія", "Художник", свій Щоденник, переспівує Св. Письмо, мріє намалювати "Розп'яття Христа" в Седневі в Україні.

Всі герої в його творах були віруючими християнами й патріотами, бо служили справі визволення рідного краю, народові — це було однозначне зі службою Богові. Тому й пишучи про вплив Шевченка на київську молодь, П. Куліш писав: "Це була молодь високої чистоти духовної, що апостольство любови до ближнього доходило в ній до одушевлення...", а на Шевченка вона дивилась, "як на якийсь небесний світильник".

Шевченкова творчість — невичерпна криниця думок і почувань, що плывуть з віри й любови до Бога й свого народу, — закінчила я. У клясі настала особлива атмосфера, бо до неї завітав дух Шевченка.

Подруга Гребля

УКРАЇНА

*В чужі найми, чужу правду
Кров'ю боронили.*

*Не зуміли захистити
Ні землі, ні слави,
Не зродили незалежність
Гетьманські булави.*

*Угиналась земля наша
Могилами вкрита,
Угиналась душа людська
Злиднями пририта.*

*Угиналась — не здавалась
Шукаючи долі,
Удивлялась в степ широкий,
Мов чайка в неволі.*

*Лиш невсилі було неньці
Кайдани порвати
Поржавлені — мов каміння,
Нелегко знімати.*

*Поржавіли від сліз люду.
Оливом закутий
Камінь — віки нерухомий
І світом забутий.*

*Скільки добра загарбано —
Усе присвоїли,
Скільки люду — ті хижакі
З костями поїли.*

*У психушках, по Сибіру
Людське тіло гине,
Тільки душа не здається,
Кругом світа лине.*

I

*Степи широкі і багаті,
Забуті скарби давнини, —
Де предки наші і культура
Розкішним цвітом зацвіли.*

*Трипільська, скитська, доби слави,
Слов'яни, анти і поляни,
Державно-творчого ядра,
Колиска нашого добра.*

*Серед великих спроб, невдач —
Державність зроджена згасала,
Лиш під атакою варяг,
Держава — славна "Русь" —
— постала.*

*І княжа доба світло-славна,
Де Олег, Ігор і свята
Княгиня Ольга свої діти
До "вратів" Божих привела.*

*Та княжа доба проминула,
Імперія величних мір.
І велич Київська згасала,
У тіні Підкарпатських гір.*

*Волинь, Галичина зростали,
Нащадки княжої доби,
А перенесли княжу славу,
На Запоріжжя козаки.*

II

*Лиш не вдалось нашим предкам
Довго панувати,
Чужим царям захотілось
Володарювати.*

*Люд український у кріпацтво —
А козацькі сили*

*І діждалась. Пролунало:
"Кайдани порвіте,
І вражою, злою кров'ю
Волю окропіте!.."*

*Залунало, загриміло,
Степи запалило,
Блискавкою людські серця
З неволі збудило.*

*Буря дощі заносила,
Коріння віджило
І дерево вже присохле
Зеленню покрило.*

*Листя рясне зашуміло,
Спека мук згасала,
І свідомість буття свого
Душі піднімала.*

III

*Степи широкі і багаті,
Забуті скарби давнини —
Де предки наші і культура
Розкішним цвітом зацвіли.*

*Та духи предків відізвуться
В серцях нащадків в чужині,
Які у ворога впімнуться
Покути за його гріхи.*

*Не даром кров текла ріками.
Не даром мучитеся в ярмі.
Ми не зреклись, — підемо з Вами
На допомогу в боротьбі.*

*Завершимо предків наказ.
І перемогою святою,
Троянду волі запашиної,
У ноги зложимо для Вас.*

Надія Патер Пікас
Орчард Парк, Н. Й.

(Уривки з описів данського письменника Торе Лянге, який подорожує по Україні в ХІХ ст., полюбив її так, що вона стала для нього другою Батьківщиною).

“... Вам треба би було побачити ріку Дніпро! Я плавав по Волзі, носився на хвилях быстрого Дунаю, веслував в арабському човні по Нілу, але Дніпро — це князь усіх рік старого світу! Райн, у порівнянні з ним, є лише вузькою стяжкою води. Навіть святий Гангес стоїть, як кажуть, у своєму маєстаті далеко поза рікою України — Дніпром.

... предовгий, залізничний міст, між якого високими, як вежі, стовпами, хвилює ріка та підносить великі запінені бурюни. А там ліворуч, на горбках, струнчаться між свіжим листям, осяяні промінням заходячого сонця, десятки золототерхих церков, старого варязького міста Києва.

А яке тут свіже повітря!

Небо голубе — невимовно чисте, ясноблакитне, а молода золота травиця зникає, лиш де-не-де зеленіє між очеретом лісового озера. Як це можливо, що так багато квітів нагромадилося нараз на землі?

А це степ на весні! О, Україно, Україно!

Можна б було подумати, що находимося у раю. Дивно, як патріархально й тихо тут на цьому, ще спокійному клаптику, посеред

кривавих революційних заворушень. Це неможливо, щоб воно так залишилось, хвилі заллють острів, а піскова заметіль погребє й цю останню оазу.

Як пахне тут ранком запах фіялок! Цих фіялок ніхто не може витоптати, винищити; їх забагато й вони засильні, вони квітнуть кожної весни. Також ці малі оливкові дерева, мабуть, будуть пощаджені. Вони не мають ще листя, але вчора на одному з них появилася цвіт, досить великий, дуже гарний, блідорожевий цвіт, дуже подібний до квіту дикої рожі, тільки багато краший. Здається, наче б той квіт блищав так, як легендарні квіти у вінці Господньої чаші святого Граля.

І чи не прилетів заскоро соловейко? Спів його я чув біля його гнізда.

Українське народне повір'я каже, що в перших звуках соловейкового співу чується молитва: “Нехай прийде царство Твоє”. Ці слова, як твердить народне повір'я, мають таку силу, що хто б їх не вимовив — пташка чи людина, віруючий чи безвірок, — то царство мусить прийти.

О, який холод у Москві! Вершки моїх бідних рожевих кущів мерзнуть під матою, але за півтори сотні миль звідси на південний захід немає снігу. Там дома, в Україні, весняні квіти починають уже сходити. Дивно, коли кажу “дома”, але після Данії жодний звук не вражає так мило, як слово Україна.

Гей, мій брате-степе, синьоцвітний степе!

Чи знаєте брата-степа? Ні! Ні! Вам однаково, бо ви маєте Данію, але для мене, далеко від Данії, степ співає свої пісні, малює образи, оповідає байки. Він розповідає мені про пшеничне колосся, що позичає свого золотистого блиску в зірок на небі. Він учить мене розуміти, як тяжко соловейко нарікає на те, що родиться та вмирає разом із трояндами. Він називає людей щасливими, бо вони мають більше часу для любови до співу.

Пташині здається, що людське життя — це вічна молодість”.

Подано за “Юними Друзями”

У ПОКЛОНІ

ВОЛОДИМИРОВІ

ІВАСЮКОВІ

У моїй кімнаті повільно кружляє платівка. З платівки ллються чарівні пісні Володимира Івасюка. На платівці знайомі пісні В. Івасюка "Червона Рута", "Пісня буде проміж нас", "Баляда про мальви".

Володимир Івасюк, уродженець Зеленої Буковини, народився у травні 1949 року у родині української інтелігенції. Батько його, Михайло Івасюк, відомий український письменник, автор повісті "Червоні троянди", професор Чернівецького державного університету, мати — учителька середньої школи, викладала українську мову й літературу. Володимир народився у мальовничому містечку Кіцмань, де буйно квітнуть рясні буковинські сади. Володимир Івасюк згадував, що його першою вихователькою була бабуса, мати його батька. Вона розповідала внукові старовинні казки, співала народні пісні. Володимир змалку любив музику, але спочатку він вибрав фах лікаря.

У 1967 році Володимир Івасюк став студентом Чернівецького медичного інституту, бажаючи стати лікарем дитячих недуг. У 1973 році він з відзначенням закінчив медичний інститут, але лікарем він не став. Його цілковито полонила українська музика та поезія.

У 1971 році Володимир Івасюк написав свою першу пісню під назвою "Червона рута", яку він сам виконав на концерті при кінці учебного року у медичному інституті. Такі концерти відбуваються щороку в травні місяці, де студенти медичного інституту читають поезії, співають, пісні. Після виконання пісні

"Червона рута" заля на хвилину замовкла, а потім вибухла бурхливими оплесками. І сталося диво: зрусифіковані Чернівці, де майже не розмовляють українською мовою, заспівали пісню молодого композитора, а через тиждень цю пісню заспівала вся поневолена Україна. Володимир Івасюк продовжує навчання у медичному інституті й одночасно пише пісні. І вже молодь співає Івасюкові пісні: "Я піду в далекі гори", "Дві скрипки", "Я твоє крило" та інші. В той час у чернівецькому медичному училищі вчиться молода співачка-буковинка Софія Ротару із села Моршинці, яка разом із своїм чоловіком Анатолієм Євдокименком створила музично-естрадний ансамбль "Червона рута".

Володимир Івасюк переважно писав свої пісні для Софії Ротару, солістки музичного ансамблю "Червона рута". У чарівному містечку Вижиця, друг композитора Назарій Яремчук створив ансамбль "Смерічка", який також виконував пісні Володимира.

У 1974 році композитор переїздить до княжого Львова, де короткий час працює лікарем. Але пісня так полонила Володимира Івасюка, що в цьому ж році він починає вчитися у Львівській консерваторії на композиторському відділі. Зростає його слава, а він не звертає на неї уваги, працює над новими піснями. За свою коротку кар'єру композитора він написав близько 50 пісень. Володимир Івасюк ніколи не писав пісень на російські тексти і московське КГБ помстилося на ньому.

При кінці 1979 року, композитор В. Івасюк зник. Лише 18 травня знайшли його люди у забороненій зоні біля Львова з синцями

"Червона рута" — ансамбль, що виріс на родючому ґрунті українського фольклору.

Співачка Софія Ротару з Чернівців

та шрами на тілі. Московські кати знущалися над його тілом. Вони витяли йому очі й повісили його на дереві.

22 травня 1979 року Львів прощався зі славним сином України. Саме у цей день Україна згадує великого Кобзаря — Тараса Григоровича Шевченка, бо понад сто років тому

перевезли його труну з холодного Петербургу, щоб виконати "Заповіт" великого поета України. І саме в цей день Львів та вся Україна прощалися з духовним сином Шевченка — з Володимиром Івасюком.

Понад десять тисяч, переважно молоді, вийшли на вулиці міста, щоб вклонитися пам'яті цієї людини. Молодь складала квіти біля його могили, а також було багато поезій присвячених композиторові й поетові, який своїми піснями пробудив поневолену Україну.

Проминула вже друга річниця трагічної смерті Володимира Івасюка. Вже після нього московське КГБ закатувало Віктора Кіндратишина, маляра з Косова, й керівника танцювального ансамблю "Ятрань" з Кіровограду — Анатолія Кривохижу.

Я написала цю коротеньку статтю з нагоди другої трагічної річниці смерті Володимира Івасюка, пісні якого перелетіли через синій океан і їх молодь співає у вільному світі, згадуючи композитора, який став символом нескореної України.

Хай моя стаття буде замість квітів на його могилу, бо ми будемо пам'ятати про нього завжди.

Пл. розв. Зірка Маєвська
18-ий Кур. УПЮ-ок

Нью Йорк

ТВОРЧИСТЬ ВОЛОДИМИРА ІВАСЮКА І НАША МОЛОДЬ

Після буде поміж нами.
Володимир Івасюк

Юначки й юнаки — група туристів з Канади, вперше зустрілись із звеличниками музики й пісень Володимира Івасюка 1971 року у Львові. Уже були тоді дуже популярними платівки з піснями Івасюка серед молоді в Україні. Їх ентузіастично захвалювали перед молоддю з Канади, обдаровували ними туристів і захоплено співали пісні Івасюка місцеві студенти. А в поворотній до Канади дорозі наше юнацтво вже співало весь час "Червону руту". В короткому часі пісні Івасюка на платівках стали загально відомими серед молоді й дорослих у всіх країнах поселення українців. З України надходили щораз нові пісні, платівки з ними бликавично розмножувались поміж українцями, чисельні молодечі музичні ансамблі залюбки пісні з них співали.

У травні 1979 року прийшла сумна звістка з України. Вона болем пройняла всіх українців. Знайдено мертвого Володимира Івасюка. Тлінні останки його викликували жах! Над

«Пісня буде поміж нас». Оріся Любинська на концерті В. Івасюка в Чикаго.

Покійним знущалися, катували його нелюди. У пресі з'явилися повідомлення про подробиці похорону, про маніфестацію любови 15-тисяч молоді до улюбленого композитора під час похорону, про культ Івасюка серед молоді. Група туристів з США, яка відвідувала могилу Івасюка в червні 1979 року, зустріла була молоду дівчину, Володимирову наречену, яка квітчаючи портрет, просила: "Ідіть і голосіть світові, що вони замордували його! Це вони його вбили!"

Могила Івасюка у Львові стала для молоді, місцевої й туристів, місцем прощі. Ось уже два роки в діяспорі відбуваються концерти, зібрання та відчити про життя й творчість Івасюка. У Торонті заходами групи молодих, з ініціативи КУК, у 1980 році відбувся концерт з участю великої кількості учасників. Виконавцями програми була сама молодь. Планується повторення того концерту спеціально для молоді.

А ось тепер Свобода ("Юкренієн Віклі" ч. , 7. 6. 1981) принесла довгу й дуже гарну статтю ст. пл. Марти Коломиєць з Чікаго про концерт у цьому місті, що його самостійно підготувала й успішно провела сама молодь. Стаття цікава, сповняє читача радістю. Читачі бачать, що наша молодь міцно пов'язана з Україною, з подіями в ній, хоч тільки одиниці мали змогу відвідати її. Вона відчула красу Івасюкової творчості, правильно оцінила її. Івасюк розкрив перед нею таємну мову і чар української народної творчості, убрав її в модерну форму й передав молоді. Ось кілька деталей про концерт.

Підготовка до нього почалася в листопаді минулого року. Відбувся він 4 квітня ц. р. у приміщеннях школи Шопена в 32-гі роковини народження Івасюка. Учасників концерту було понад 1400, виконавців програми — дітей і молоді віком від 4 до 28 років — було 86. Тривав концерт три години. Програму його заповнили виступи солістки Орісі Любинської з Торонта, тріо "Гердан", танцювально-го ансамблю "Громоваця" і танцюристів з Української Балетної Школи Народного Танку, якою опікується Церква святих Володимира і

Ольги, доповіді про життя і творчість В. Івасюка диякона Петра Галадзи. В перерві поміж окремими виступами були також жарти на тему громадського життя.

Програму розпочали 86 її виконавців, склавши під портретом Івасюка, під звуки оркестри, що грала мелодію Івасюкових "Чебреців", китиці запашного зілля. Портрет, дуже цікавий композицією, виконав молодий графік Андрій Коваленко. Молода співачка Оріся Любинська піснею "Баляда про дві скрипки" чарувала слухачів красою мелодії, ніжністю свого голосу, передачею настроїв, що сповняють Івасюкову творчість. Члени тріо — Христина Савин (сопрано), Оленка Ганушевська Галадза (другий сопран) і Оля Малецький Кіналь (альт) піснями "Червона рута", "Водограй", "Мальви" відкривали таємні чари карпатських легенд, що їх так талановито вбрав у слова й музику Івасюк. Це ж до Карпат звертався Івасюк "Я твоє крило, тож летімо!". І хоч Івасюк не прилетить до нас на крилах своїх нових пісень, але молодь, надхненна любов'ю до України, до Івасюкової пісні, музики, передаватиме їх красу, розкриватиме глибину їх символіки, духовости. Бо Івасюк умів сягати до джерел і багатих покладів українського фолкльору, розкривати їх красу й в'язати їх з сучасністю, вбираючи пісні й музику в модерну форму. Творчість Івасюка тому з особливою силою діє на молоді серця. Пісні й музика промовляють красою мелодій. Оркестрою проводила Надя Савин (25 р.), танцювальний ансамбль "Громоваця" з своїми виступами до музики Івасюка був також важливою частиною програми. Ансамблем проводили Роксана Дикій-Пилипчук (22 р.) та її співробітник Юра Цепинський (21 р.).

Організатори концерту виявили таланти нашої молоді. Дітвора й молодь заподадливо працювали 5-6 вечорів в тиждень, щоб належно підготувати концерт в пошану улюбленого композитора. Івасюк показав вартості українського фолкльору молоді й вона повірила в безсмертність української культури. Заохочена успіхом концерту молодь обіцяє працювати над дальшими програмами, щоб спопуляризувати творчість Івасюка, щоб його прославити. "Івасюк може спочивати спокійно" — пише авторка статті — "його пісні житимуть поміж нами". Молодь виконуватиме його заповіт...

Т. Г.

НЕОПАЛИМА

КУПИНА

Ще в сиву давнину на Поділлі, у тихій і затишній долині, де було з-під землі кришталеве джерело, постало село. Жили люди в ньому мирно й щасливо. Але напали на село татари. Спалили його, забрали молодих у ясир, старих повбивали. Не було кому вже відбудувати село. І тоді сталося диво: на попелищі в долині, посеред крутих пагорбів, вирости дивні рослини, які не боялися вогню, бо самі спалахували полум'ям і після цього залишалися цілісінькими... Здавалося, що в них уселівся дух непоборного народу, що його ніякі вороги не змогли зломати...

Народ назвав цю рослину **неопалимою купиною**. Так розповідає легенда. А є ще пісня, пісня про "червону руту". "Червону руту не шукай вечорами..." Чи знають усі, про яку саме рослину співається в цій пісні.

У деяких місцевостях на заході України так називають ясенці, славнозвісну в народі руту з жовтим цвітом. Але ясенці мають звичайно рожеві, або блідобузкові квіти.

Це багаторічна рослина буває понад метр висока, квітки білі або рожеві з п'ятьма пелюстками, листя нагадує ясена. Придивившись до ясенців, побачимо, що вони вкриті великою кількістю буро-чорних залозистих волосків. Це резервуари ефірної олії, яка пахне ароматом цитрини, цинамону та камфори.

Коли влітку гаряче, олія починає випаровувати навколо ясенця. Під кінець теплого дня олія так концентрується довкола рослини, що досить піднести сірник, як невидима хмарка спалахне зеленувато-блакитним вогнем. Огонь цей виглядає дуже таємничо і якось незбагне-

но-чудодійно. Але огонь не шкодить самій рослині, вона ж не горить, тільки її випари.

Залозисті волоски ясенців можуть, подібно як кропива, жалити, отруїти організм людини — виступають водянисті пухирці, настає гарячка, тіло червоніє. Але це довго не триває. Проте краще бути обережним з нею.

Рослина ця рідкісна. Ясенець білий у інших європейських країнах є під охороною закону.

В давнину вже були відомі лікувальні властивості ясенцю. Ними лікували укуси змій та інших отруйних тварин. Настій на воді коренів лікував захворювання шкіри, теплий настій насіння — кашель, а також він омолоджував шкіру.

Ясенець є також дуже декоративним. Чарівна рослина! Недаремно Івасюк створив пісню про неї, овіяв її чарами таємничості змісту й красою мелодії.

Подано за **Борисом Заверухою, Михайлом Ратуншим** "Зелений розмай", Київ, 1978.

СТАТУЯ СВОБОДИ

В сірому тумані
Смолоскип в руці,
Статуя Свободи
Маячить в імлі.
Димарі фабричні
Всі завзялись разом:
Бухають в повітря
Отруйливим газом.
В брудному просторі
Тут-там квилить чайка,
Владно гуде всюди
Лиш моряків лайка.
Задуха й смороди
Ширяться кругом...
Чорні з бруду мури
Теплять той погром...

Море почорніле
З оливи і бруду
Блищить, відбиває
Свободи Статую.

Квітень 1981 р.

Дзвінка Б.
Філадельфія

Ми склали "другу пробу". У вимогах тієї проби стояло чорним на білому: "Уміти запалити вогонь щонайбільше двома сірниками". Така, бачите, була "точка".

Що ж, як палити, то палити! Уставив нас курінний Шматера двійками і гайда за місто над ріку Стрий! Над рікою лава чистесенької ріні та піску.

— Тут будете палити, — каже курінний. — Даю вам п'ять минут на те, щоб назбирати дров. Опісля збірка в одному ряді, і кожний приготує перед собою ватру. Зрозуміли?

— Зрозуміли!

— Розхід!

Рушило братство, мов мурашки. Де яка суха стебелінка, де яка трісочка чи прутик — все так і горнуть, бо проба — не жарт! За хвилину кожний мав, як не оберемочок, то бодай жмінку матеріалу, про який можна було думати, що буде горіти.

Курінний дав знак, ми стали в ряд, і кожний почав готувати свою ватру — хто пірамідку, хто якусь копичку, або й так собі, без пляну. Кожний присідає, пріє, квапиться і поглядає нишком на курінного, що ходить коло нас гордо, мов півень.

— Готово! — відзивається довгий Кот.

— Готово! — повідомляє те саме Оріся.

— Готово! Готово! Готово!

Випрямилась скулені постаті, чекають дальших наказів. І тоді наші погляди збіглися на гладкій постаті Дука, що все ще стояв хильцем над землею. Та це не диво! Тоді, як кожний приготував ватру з усякого сміття, яке тільки знайшов, перед Дуком лежала ціла дривітня — докладніше: цілий склад пального. Тут вам і сухенькі щипки, і тоненько поколені полінья, смолюхи й березова кора, папір і якесь клоччя та ще й пляшечка з нафтою. Поруч — чотири коробки сірників і бензинова запальничка! Сам Дуко водив пальцем по розкритій книжці, звідки вичитував, що й як складати докупі.

— Гей, Дуку, звідки ти набрав цього добра? — гукнув курінний.

— Заготовив, друже курінний!

— Де заготовив? Тут, на ріці?

— Ні, дома, друже курінний!

Хлопці зареготали.

— Недаром Дуко ледве рухався сьогодні, мовляв, черевики давлоть! — каже хитрий Луць. — Мабуть, по всіх кишнях, і за пазухою, і в камашах повно було всячини...

— А хіба ж по таких грубим пізнаєш? — додав худий, мов щипка, Крокодиль.

Дуко не втратив духової рівноваги:

— Друже курінний! Як їде експедиція на північний бігун або на Сагару, то хіба не бере з собою топлива?

— Певно, що так! — відповів курінний.

— Та тут нобі не Сагара...

— Але пісок є! — не здавався Дуко. — А втім, пощо має когось голова боліти, з яких дров я приготував ватру? Головне — щоб горіла!

— Ну, нехай! — каже курінний. — Тільки дивись, щоб двома сірниками запалити, не більш, а то...

Дуко заклопотано почував потилицю.

— Друже курінний, я думаю, що пластун розпалює двома сірниками в крайній потребі, коли більше сірників нема... Але ж я маю повну коробку! І не одну...

— Не балакай багато! — grimнув Шматера. — Давай сюди свої сірники!

— Але ж, друже курінний, будь спокійний! Запевняю тебе, що я взяв сірники на запас, тож мушу спокійно кресати...

Курінний швидким рухом підійняв з піску розкладені там коробки з сірниками і запальничку.

— На, маєш два сірники, і кінець! Запалиш — добре, не запалиш — пропала друга проба!

Дуко оstownпів. Хлопці один за одним запалювали свої вогники, а він стояв, широко розставивши ноги, і тільки очима лупав.

Густий дим з не зовсім сухих дров на хвилину огорнув нашу громадку. Це використав пустун Оріся. Він швидким рухом засунув поміж розставлені кроквами Дукові ноги запалену головешку в його копичку. Зразу ж ударило високе полум'я і припекло спантеличеного хлопця. Дуко підстрибнув, мов би його вжалила оса. Очам своїм не вірив.

— Горить, друже курінний! — заревів на радощах.

— Справді горить! — притакнув не менше здивований курінний. — А скільки ж ти зужиткував сірників?

— Ні одного! Я й ці два заощадив!..

— Але ж ватра горить.

— Горить!

— Як же ти її запалив?

— Коли пластун дуже хоче, то й без сірника запалить! На те він пластун! — випалив щораз певніший себе Дуко.

Пл. сен. Михайло Івасівка

Спантеличений курінний стояв стовпом перед зраділим Дуком.

Тишина.

— Але ж вогонь горить! — ствердив Орися.

— Горить.

— Значить — Дуко пробу склав!..

— Склав, склав! — заревіли хлопці, заливаючись дзвінким сміхом.

І справді, Дуко пробу склав!

*Із збірки "Рідними плями"
Богдана Чехута*

ОСТАННЄ ЛЕГАЛЬНЕ СВЯТО ВЕСНИ-В 1930 РОЦІ

Напередодні Зелених Свят 1930-го року наш Трускавецький курінь вийшов під шум легенького дощу до Тустанович, щоб там з'єднатися з Тустановецьким і Бориславським куреннями і разом відбутися в селі Нагуєвичах Свято Весни, що, як потім виявилось, було останнім легальним пластовим Святом Весни.

Ми вирушили коло першої години ночі в напрямку Дрогобича, обходячи його полями й лісом. Дощ не переставав іти, лив щораз міцніший, і малі, придорожні потічки чи "фоси"(*), набравшись води, перемінілися у справжні річки. При переході такого "потічка" не один пластун чи пластунка скупалися в ньому в повному однострою, включно з наплечником. Але пластуна не злякає ні дощ, ні град, ні жодні пригоди чи невігоди! Над ранком, далі під дощем, ми добрали до села Унятич, де затрималися на відпочинок.

Власники фільварку в селі Унятичах, панство Криські, дозволили куренням розташуватися на їх величезному подвір'ї. Курінні кухарі розклали ватру, стали готувати сніданок. Перемоклі до нитки пластунки і пластуни оточили ватру, підсушували одяг, черевиками... Гостинні панство Криські відступили для дрогобицького коша свою власну кухню, відповідно забезпечену харчами.

В годині 10-ій ранку засурмила трубка на збірку. Курені стали до звіту, вже в підсушених одностроях і в почищених черевиках. Дощ, нарешті, перестав іти. Курені вимаршували один за одним до місцевої церкви на Службу Божу. Церква була замала для такої кількості людей, тому до середини вмаршували тільки один курінь, в якому був теж автор цих рядків. Церковця заповнилася народом, а після дощу стало так парно і душно, що ми, пластуни, по неспростаній ночі, ледве трималися на ногах і треба було чималої сили волі, щоб не заснути стоячи...

По Службі Божій всі зібралися на площі біля церкви. Був наказ не розходитися. Вийшовши з церкви, ми запримітили, що маємо "товариство": церковну площу оточили відділи польської поліції з Дрогобича! Командуючий комісар поліції розмовляв з паном Максимовичем, що був тоді опікуном Пласту, а до того послом до Варшавського сойму, отже "персона грата"(**). При цій розмові був також присутній відомий приятель молоді, скармастер проф. Михайло Іваненко. У висліді тих пертрактацій поліція відійшла, а ми в пластовому порядку помаршували до свого "табору" на подвір'ї в панства Крисків на обід. Стало відомим, що поліція не погодилась на продовження Свята в Нагуєвичах.

Після обіду заряджено пообідню тишу, з якої пластове братство радо скористало, перетворене цілонічною мандрівкою й пригодами з дощем та придорожніми рівчаками. І все заснуло тихим сном... Мій курінь розташувався в стодолі, на горбку. Пригадую, коло мене ліг

*) рови

**) визначна особа

спати незабутній Василь Білас, далі Осип Гапшій, Микола Мотика (що був тоді курінним) і ще дехто.

Здавалося, тільки ми заснули, як раптом заграла сурма на збірку! Не минуло десяти хвилин, як ми були готові до вимаршу. Нам не було відомо, куди вирушаємо, але було видно, що в напрямку Дрогобича. Ми пройшли може один кілометр за село Унятичі і побачили праворуч, на широкій поляні, високу, закопану в землю щоглу. Впорядники спрямовували курені на цю поляну. Коли цілість була сформована у формі квадрату, підїхало авто, з якого вийшов пан Максимович, проф. Іваненко та ще хтось, кого не пригадую. Впала команда: "Цілість — струнко! На прапор — глянь!"

Це була незабутня картина! Як бистро, як красно, виструнчені в рівних лавах пластуни й пластунки, виконали цей наказ! Із тисячі молодих грудей вирвався, загримів і полетів високо, аж під рідне українське небо "Гимн Закарпатських Пластунів"! "Прапор угору!" Пластовий прапор піднімався все вище на щоглу під гомін пісні, яка, здавалося, розсаджувала святкову тишу підгірського краєвиду й навислі хмари...

Програма Свята продовжувалася: звіти, номінації, відзначення, запряження. Було приємно дивитись, як наші молоді друзі й подруги, виструнчені, з пластовими палицями, з правою рукою, поверненою наліво до палиці, приступали до присяги... Разом з ними в один ритм, в один такт билися тоді наші серця, ми всі були тоді такі близькі й рідні, як одна щаслива родина!

По закінченні Свята впав наказ: "Курені можуть іти вільно!" Десь взявся свіжий дощик, який то крапав, то переставав. Таким вільним маршем ми підійшли під Дрогобич. Тут дано наказ: "Почистити з болота черевки, впорядкувати однострій і наплечник!" А потім ще один наказ: "Кожний курінь входить в місто Дрогобич у маршовому порядку з курінним прапором і піснею!"

Якщо не помиляюся, першим увійшов до міста курінь "Червоної Калини" зі Стрия, після нього, у відстані ста метрів, Синевідський, далі Бориславський, Тустановецький, Дрогобицький, Трускавецький та інші. Наші курені дослівно окупували місто! Маршові кроки й пластові пісні розбудили Дрогобич з надвечірньої дрімоти, в усіх будинках відчинялися вікна, в яких зустрічали нас раді, усміхнені обличчя українців, і не дуже раді, захмарені погляди наших "сусідів"...

Була година 10-та вечора, коли наш курінь добрів до Трускавця. Мій добрий друг, сл. п. Василь Білас, запросив мене на нічліг до своєї стодоли. Не маючи сили роздягнутися, ми попадали в солому, як колоди, і поспули.

Коли прокинулись на другий день ранком, надворі була чудова погода, блакитне небо і хотілося привітати новий день нашого життя піснею "Сонце по небі колє"...

ЮНАЦЬКИЙ КОНКУРС НА ЛІТЕРАТУРНИЙ ТВІР

28 Курінь Уряду Пластунів "Верховинки" проголошує

Конкурс Літературного Фонду
св. п. Лесі Дзядів-Кульчицької

на літературну творчість — поезія і проза.

I нагорода 150.00 дол.

II нагорода 80.00 дол.

III нагорода 50.00 дол.

До участі в конкурсі запрошуємо членів — юнацтво молодечих організацій: Пласту, СУМ-у і ОДУМ-у з усіх країн нашого поселення.

Жюрі конкурсу: Богдан Бойчук, Валентина Юрченко і Олександра Юзенів.

Твори просимо надсилати під псевдонімом, а прізвище з псевдонімом подати в окремій запечатаній конверті. Слати на адресу:

PLAST - WERCHOWYNY

140 Second Avenue

New York, NY 10003 USA

Реченець конкурсу: до кінця грудня 1981 року

РОЗКРИВАЮ...

Я — Марко Якубович, а по званні... приватний детектив. Через довгі роки працював я в поліції в Чью Йорку, але тепер живу в Сканектеді, де і мене приватне бюро.

Минулого вечора прийшов до мене один чоловік і просив віднайти вкрадений родинний скарб. І за моє притакування, пояснив він, що тут маю не про діаманти, гроші... але йдеться про один старинний грецький шолом. Він дорогоцінний, бо прикраси золоті! Лише родина знає про існування повищого шолома.

Наступного дня я пішов до хати мого клієнта й уважно перевірів "сейф", в якому був скарб. В хаті ще є й золота шабля.

— Бажаю поговорити з усіма, що живуть під вашим дахом! — звернувся я до клієнта.

Почав я від нього й довідався, що до 27 років діти не знають ні про шолом, ні про шаблю. Щойно по закінченні 27-го року життя довідуються про родинний скарб. Від інших жителів не вивідав я нічого, що кидало б бодай трохи світла на загадочну крадіж.

Виходив я уже з вілли, і в той же час почав говорити з наймолодшим хлопцем.

— Чи ти колись бачив у хаті якийсь шолом? — спитав я його.

— Так! — відповів хлопчина. — Я часто бачив, як мажордом витягав його зі сейфу.

Наступного дня сказав я своєму клієнтові, що хочу перевести ніч в кімнаті, де знаходиться шабля. Лише ми оба знали намічений план.

Не сплю, лише викурюю одну пачку папіросів за другою. Нараз чую легеньке скрипіння на сходах. Насторожуюсь і сильніше стискаю рукою пістолет!

Входить слуга, відкриває сейф, бере шаблю й виходить, а я по-котячому за ним. Він на піддашшя, я теж!

— Стій, або стрілятиму! — погрозово крикнув я.

Слуга настрашився й побіг до вікна, звідки спустився по ланіві додолу. Я відразу ж вибіг надвір і встиг переловити його ще заки

він ногами торкнувся твердої землі. Під пахою в нього була валізочка. Рвучким ударом валізкою якось вдалося йому звалити мене на землю. При втечі в часі перестрілки одна з моїх куль поцілила його фатально.

При зборі родини розкрив я їм, що слуга — одинокий злодій!!!

пл. юн. Марко Якубович
Албані — Пл. Ст. в Римі

АВАНТЮРА

В році 2999, так як і кожного року, перший курінь "Леви" задумав відбутися десь табір. Живучи в атомній скомпютеризованій ері й чуючи, що можна дешево закупити космічні судна, придбав він їх з сотку! До них прилучився ще й третій курінь. Разом почали вони роздумувати над усіма небезпеками, що могли трапитись в мандрівці на планету Плутон.

Космічні судна сильно озброєні й мали по два канончики-лейзери на кожному крилі. В кожному кораблі могло поміститись з 5 осіб, з чого один провадив летом, другий стрільбою, третій радіоапаратурою, четвертий — переглядом моторів, а п'ятий був головнокомандуючим. Очевидно, були судна з їжею та запасним паливом.

Все було готове. Чекали ще один тиждень, поки не відлетіли з бази на планету. Під час тижня вчилися ми стріляти з лейзерів, кидати лейзерові гранати... Очевидно, знаючи, що на Плутоні дуже зимно, ми придбали собі спеціальні космічні вбори. Наші попередники остерігали нас, казали бути дуже уважними, бо між Юпітером та Сатурном вешталось багато грабіжницьких банд в додатку до напасників з інших соняшних систем. Казали теж триматись далеко від згубної молочної дороги, в якій пропало безліч суден!

Нетерпеливо чекаємо на наступний день, коли врешті зможемо вилетіти ми у Всесвіт. І ось ми вже летимо з неймовірною швидкістю. Ми всі захоплені нашою мандрівкою, бо летимо туди, де все темне, де нема життя, де нема... нічого!

По вечірній молитві по радіо, хто міг — ліг спати.

Встали ми наступного ранку дуже, дуже скоро! З-за однієї поблизької комети висунулись три сильно озброєні судна і почали обстріл. На жаль, потрапили вони в один наш

корабель і його рознесло на тисячі частинок! Ми всі зціпили зуби і почали немилосердно відстрілюватись. В скорому часі Всесвіт освітився, щоб знову поволі-поволі стемніти... Ворог був знищений!

Така історія, рішили ми всі, не повториться! І диво з див — на нас таки не напали іншопланетники. Долетіли ми до Плутона за чотири дні!

Приземлились ми на одну з готових баз і догадалися тоді, що вона належить іншопланетникам. Тож ми їх негайно знищили нашими гранатами й атомічними сокирами.

Недалеко влаштували табір, який тривав п'ять днів. Гарно й приємно таборували ми: от-от наспіває останній день, а ми вже так звикли до цієї планети... Але нема ради, треба повертатися.

На останку встромили ми в тверду землю дерев'яну щоглу й в супроводі гучного славня (гимну) піднесли наш прапор. Побажавши собі взаємно щастя і доброго повороту, пустились ми в поворотну дорогу, на дорогу нам Землю!

Пл. юн. Богдан Цурковський,
Монтреаль — Пл. Стан. Рим

ДО НАС ПИШУТЬ:

Дорогі Друзі! Цього року я знову мав нагоду взяти участь у плянуванні Свята Весни. Зі мною працював один сумівець — ст. сум. Марка Карпа. Ми мали різні проблеми, — більшість це непорозуміння. Але, коли прибули таборувати, все добре вийшло.

Свято Весни в 1981 році відбулося 15-17 травня в "Бердз Гілл Парку" недалеко Вінніпегу. Ми всі провели досить гарно час. Теренова гра нам не вийшла, бо ми дістали злий азимут на останньому пункті. Нашим впорядником був пл. сен. Петро Корбутяк.

Скоб, пл. скоб Борислав Білаш II

Фото: пл. розв. Борислав Білаш II

ІВАН СЕМЕНОВИЧ ЛЕВИЦЬКИЙ (ЛІТЕРАТУРНИЙ ПСЕВДОНІМ НЕЧУЙ)

Іван Нечуй-Левицький, визначний український письменник. Народився 25 листопада 1838 року в селі Стеблеві на Київщині в родині священика. Ще хлопчином прислухався до розмов кріпаків про жорстокість поміщиків та управителів, почав цікавитися життям селян, піснями, народними переказами.

На дев'ятому році життя Левицького віддали вчитися в Богуславську бурсу. Потім продовжував він вчитись в Київській духовній семінарії і Київській духовній академії. В цей час приділяє Іван велику увагу читанню художньої літератури вдома, а найбільше зачитується в Шевченкового "Кобзаря". Після закінчення школи він не висвятився, лише пішов вчителювати, спершу в Полтавській семінарії, а згодом в гімназіях Каліша, Седлеця і Кишенева.

Двадцять років його педагогічної роботи були одночасно й роками напруженої літературної творчості. В 1866 році, учителюючи в Полтаві, Іван Левицький написав першу свою повість "Дві москвички". Згодом з'являються "Микола Джеря", "Найдашева сім'я" та інші. Він написав понад п'ятдесят творів, з яких найбільш цінними є твори про життя села за часів кріпацчини й після її скасування.

В 1885 році Левицький перестав учителювати, перейшов на пенсію і оселився в Києві. Тут і помер 15 квітня 1918 р.

(скор. з "Хрестоматії з української літератури", ст. 94)

Марно Янулович

Албані — Пл. Стан. Рим

РІЗНЕ ТА ЦІКАВЕ

НАЗВИ ПАЛЬЦІВ

Чи знаєте, як називаються по-українському пальці руки?

1. Мізинець,
2. Підмізинний палець,
3. Середній палець,
4. Вказівний палець,
5. Великий палець або палюх.

ЩО ЧИТАТИ?..

"МИКОЛА ДЖЕРЯ" ПОВІСТЬ ІВАНА НЕЧУЙ-ЛЕВИЦЬКОГО

В селі Вербівці, в Україні, проживав парубок Микола Джеря. Вербівка тонула у вербах, звідси і її назва. Коло Вербівки плила невеличка річка Растваця.

Була неділя. Під однією грушею, перекинувшись на бік, побачив Микола одну дівчину, що черпала воду з Раставиці. Він відразу пізнав, що вона не з Вербівки. Була вона вродлива й парубок Микола закохався в неї.

Наспіла осінь і пан, що мав у своїй посілости Вербівку (тоді існувала ще кріпащина), заявив, що всі весілля справлятимуться лише в одну неділю! Стара Джериха намовляла сина Миколу женитись з багачкою Варкою, але він рішив таки женитись з не-вербичанкою Нимидорою... і так і сталося. Запрошені весільні гості поїли весь харч та випили всю горілку. Весільна гульня закінчилась появою ненависного осавула (панського наглядча), який загадував усім іти наступного дня панське жито жати. А в Джериній хаті по весіллі безліч довгів!

Наступного дня Микола зі старим батьком Петром пішли молотити на панський тік.¹⁾ Панові цього року збіжжя вродило, тому було багато роботи. Микола призадумався над своїм горем-бідом. І в нього зроджується велике незадоволення і відчуття кривди.

Серед роботи на панщині й горя минула зима та весна. Наспіло літо, а з ним і жнива!²⁾ Пшениця, жито й овес зродили в той сам час, тому пан Бжозовський постійно гнав людей на

роботу в поле. Микола противився їй разом із своїми однодумцями пішов жати своє жито. За це пан покарав його на економії³⁾ різками. Нимидора тим часом вродила доньку й вже на третій день після того мусіла йти на роботу!

В наслідок навалної роботи Микола погрозив панові, що люди підуть жати до графа, бо він платить більше за роботу. Відтоді Бжозовський звернув увагу на Миколу і його друга Петра Кавуна. Заперши їх на три дні до в'язниці, пан рішає віддати їх в москалі (післати до війська). Тоді Микола з кількома друзями постановляє утікати. Вночі прощається зі своєю любов'ю Нимидорою та втікає далеко на сахарні.⁴⁾ А коли вийшли вони зі села, бачили, як страшною пожежею зайнявся панський тік.

Бурлаки⁵⁾ пристали на роботу на сахарнях, але й тут з'явився в поблизькому заїзді⁶⁾ пан Бжозовський. Бурлаки набили його сильно, вибили ще й осавула й повтікали далі. За якийсь час зупиняються на іншій роботі. Але тут, у великій робітничій колонії вибухає пошесть в наслідок злого харчування. Кавун вмирає.

Бурлаки втікають до Бесарабії. Там нема панщини й безліч вільного, незайманого степу. Стають рибалками в пана Ковбаненка, дочка якого закохується в Миколу. Микола, однак, лишається вірний Нимидорі.

І тут знайшов пан Миколу й решту бурлак. Під час судового процесу над утікачами-бурлаками наспіває вістка, що знесено кріпацчину. Микола та його друзі вільні! По двадцятилітньому блуканні Микола вертається до рідного села Вербівки. Але не було вже між живими ні батька, ні матері, ні Нимидори.

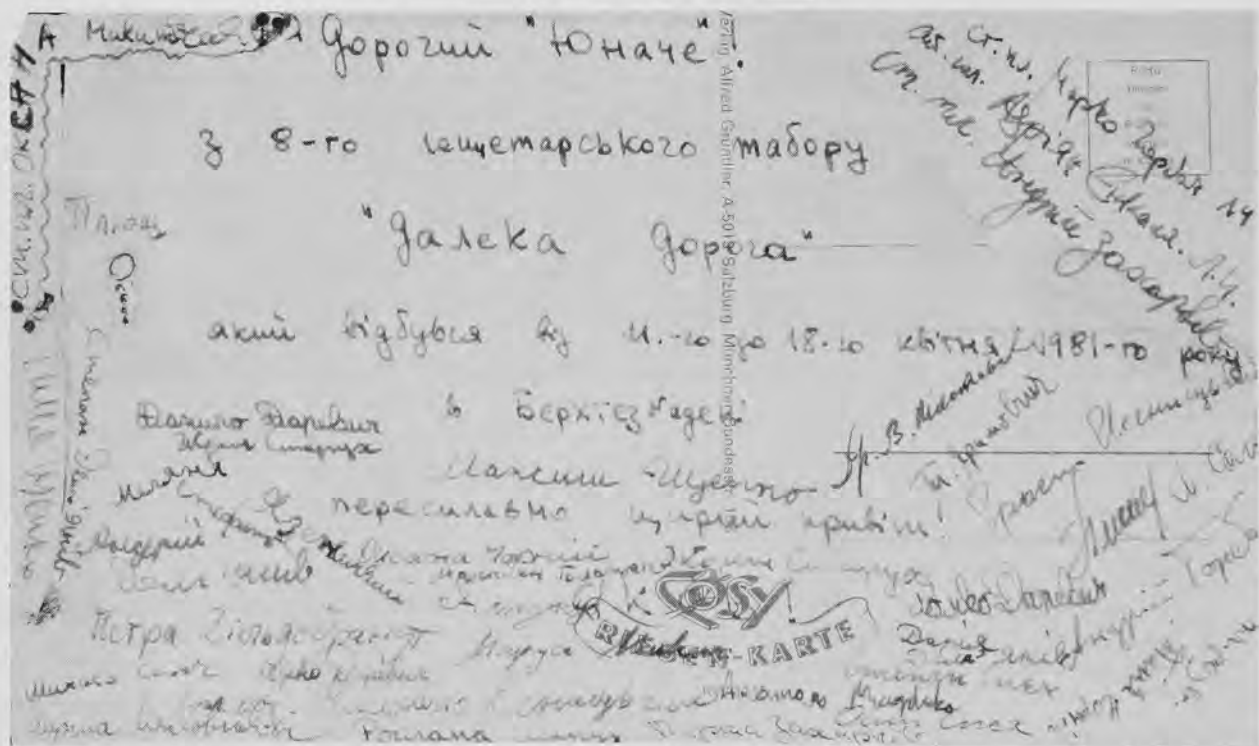
Решту своїх днів проживає він у своїй доньки й завжди виступає в обороні правди та скривджених.

Примітка.

Твір змальовує лиха кріпацтва й образ Миколи, який виступив проти поневолення, хоч заплатив за це неймовірно високу ціну. Його треба знати, бо він належить до класики української літератури.

пл. юн. Марко Якубович
Албані — Пл. Ст. Рим

тік — місце, де молотиться збігня
жнина — час збирання урожаю
економія — господарна
сахарня — цукроварня, цукровий завод
бурлана — людина без постійної роботи і постійного місця проживання
заїзд — приміщення для зупинки, ночівлі для подорожуючих, з двором для підвід, коней і т. д.

**1980: АВСТРІЙСЬКІ ПОШТОВІ МАРКИ ЗНОВУ
НАЙПОПУЛЯРНІШІ МІЖ ФІЛЯТЕЛІСТАМИ
В ЦІЛОМУ СВІТІ**

Як вже минулими роками, так і 1980 р. філіателисти в цілому світі вважають австрійські поштові марки найгарнішими з усіх. Італійські, німецькі й австрійські фахові журнали повідомляють, що найгарнішою маркою 1980 р. обрано австрійську поштову марку, яка появилася в серпні минулого року до тематики "Європа-ЦЕПТ" з нагоди 100-ліття уродин австрійського композитора Роберта Штольца, і яка зображує його портрет та ноти з його композиції.

У вересні м.р. європейські філіятелиستی признали австрійську поштову марку з нагоди конгресу будови мостів у Відні найгарнішою маркою місяця.

Програма видавання австрійських поштових марок на поточний рік знову охоплює ряд графічно дуже гарно виконаних проєктів, яких австрійська державна друкарня напевно продукуватиме, як можна сподіватись, у якнайкращому вигляді.

З тих марок хочемо тільки представити декілька проєктів, передусім ті, для яких в день їхніх “першоднівок” Союз Українських Філателістів Австрії (СУФА) зорганізував виставки поштових марок із спеціальними відділами австрійської державної пошти, при яких вживав двомовних німецько-українських поштових штемплів. 6 квітня 1981 р. появилася австрійська марка з нагоди “Третьої Європейської Регіональної Інтернаціональної Реабілітації”. З того приводу й з нагоди “Міжнародного Року Калік”, що його проголосили Об’єднані Нації, СУФА зорганізував філателістичну виставку у Відні. Спеціальний двомовний німецько-український штампель австрійської пошти з нагоди тої виставки СУФА зображує сонце, як символ організації “Поїзду Сонця” для калік, а також емблему Об’єднаних Націй з нагоди “Міжнародного Року Калік” і емблему СУФА (дивись світлину).

28 травня 1981 р. відбулася вже традиційна виставка СУФА з приводу від'їзду "Поїзду Сонця" для калік. Поштовий штампель з того приводу зображує ікону свв. апостолів Петра

й Павла з української католицької церкви св. ВМ. Варвари у Відні (дивись світлину).

Дуже гарна марка появиться в Австрії 5-го жовтня 1981 р. з нагоди "16-го Міжнародного Конгресу Візантики" у Відні, яка зображує багатокольоровий малюнок в стилі старої ікони з візантійської літургічної книжки. СУФА плянує зорганізувати в цей день філіателістичну виставку в австрійській національній бібліотеці у Відні, де якраз в цей час відбувається велика виставка "Візантія і Захід". Проєкт спеціального поштового штемпля, що його тепер виготовляє український графік Ергард Штайнгаген з Відня, показуватиме частину "Кирилиці", як експонат із згаданої вистави.

27 листопада 1981 р. появиться чергова різдвяна марка Австрії, яка цього разу покаже солом'яний вертеп з австрійської провінції Бургенлянд. Також з того приводу СУФА зорганізує свою вже 11-у різдвяну виставку поштових марок, знову у святковій залі віденської ратуші. Плянується австрійській пошті пропонувати випуск трьох двомовних німецько-українських поштових штемплів, одного з нагоди "першоднівки" різдвяної марки, другого з приводу віденського різдвяного ярмарку перед ратушею й різдвяної виставки культурного відділу уряду міста Відня, і третього з рисунком гербів колишніх австрійських провінцій Галичини й Буковини. Цей мотив вибрано тому, що в жовтні цього року появляється австрійська марка з нагоди "200-ліття протестантської церкви в Австрії", яка зображує портрет австрійського цісаря Йосифа II., сина славної Марії Тереси, який не тільки заснував українську греко-католицьку парафію св. ВМ. Варвари у Відні (1784 р.), але також об'їжджав згадані провінції австрійської імперії.

З дальшої програми випусків австрійських поштових марок на поточний рік хочемо згадати ще марки з нагоди "100-ліття телефону в Австрії" (травень), "Світового Конгресу Фармацевтів у Відні" (вересень), на відкриття історичної виставки про князів "Куєнрінгів" в Долішній Австрії (травень) і з нагоди "500-ліття готичного вівтаря в монастирі Санкт Вольфганг" (вересень).

Борис Ямінський

НОВІ ПЛАТІВКИ

"СТИХІЯ" — "СИН МАТЕРІ"

У травневому числі "Юнака" ми подали репортаж наших вірних співробітників з Української Папської Малої Семінарії в Римі, із їхньої поїздки по Америці і Канаді з новим, створеним ними, музичним ансамблем п. н. "Стихія".

Пишуть вони в ньому м. і., що не раз слухачі питалися — чи немає платівки з піснями у виконанні самої "Стихії". Це, здається, і спонукало молодих виконавців під кінець перебування у США сповнити бажання публіки та, при технічній допомозі одного з батьків, випустити свою першу платівку. З приємністю отже можемо поінформувати наших читачів, що платівка п. н. "Стихія" (1980) є вже в продажі та її можна купити, пишучи на адресу: 95 Beverly Road, Yonkers, N. Y. 10710 USA в ціні: 6 дол.

На ній почуєте більшість пісень, що їх група семінаристів виконувала в часі свого першого "турне" під проводом свого неоціненого учителя і композитора пісень о. Євгена Небесняка. На платівці пісні: "Син Матері", "Циганочка", "Калина", "Карпати", "Спи, Володю, спи", "Син Чоловічий", "Прощальна ватра" і "Нічна молитва". Виконують пісні: А. Гораецький, о. Є. Небесняк, А. Ганкевич, А. Сіків, Б. Татарин, Т. Карпюк, П. Лоза, Л. Кравчук, М. Гузан, П. Липа.

Між іншим, музику і слова до пісні "Спи, Володю, спи", посвячену покійному композиторові В. Івасюкові, містимо також окремо в тому числі "Юнака". Платівка "Стихія", це перша спроба і такою треба її приймати; ми, проте, бажаємо нашим молодим завзятцям — друзям-співробітникам — дальшого досконалення у їхніх музичних прямуваннях, нових успіхів у поїздках із своєю групою та у дальших платівках.

О. Кузьмович

БУДЕ ЖИТИ ТВОЯ ПІСНЯ...

Пам'ять про Володимира Івасюка не проминає, постають все нові пісні в його честь.

Ось сьогодні знову маємо можливість помістити на сторінках "Юнака" пісню, складену для замордованого більшовиками улюбленого українського композитора. Тим разом це пісня укладу о. Євгена Небесняна, нашого вірного співробітника, що постійно заохочує своїх учнів у Малій Семінарії в Римі дописувати до "Юнака", і сам часто пише.

Тепер читачі найдуть вичерпний репортаж з мандрівки о. Небесняка зі своїми учнями по США й Канаді в часі літніх вакацій 1980 року.

Група студентів Малої Семінарії із своїм учителем і провідником о. Небесняком створила музичну групу п. н. "Стихія". Група на своїй поїздки по американському континенті співала м. і. також пісню в пам'ять Володимира Івасюка, до якої музику та слова тепер подаємо. Вона є також на саме свіжо випущеній платівці "Стихії".

Сиб- КА Л И Н А Словеса і музика о. Євгена Небесника Reb

1. Спрі-лець ді-іх-дох-а-с, ді-віч-ну про-ща-с, во-на ло-го-ші-
2. Пі-в нов він до бо-о до-бу-ва-ти во-лю, У-кра-ї-ну

3. Во-ро-гіа про-гнав він, бряз-нув во-лі дзвін до ді-а-чи-ни

Сиб- Lab

-лу-с в лич-ко. З о-чей па-да сльо-за, до сер-ця при-гор-та
бо-ро-ни-ти. Ле-ред, ним ді-вчи-на а руках і-ї ка-ли-на

по-вер-та-с. На ньо-го во-ня че-ка-с, ка-ли-но-ю квіт-ча-с

Сиб- Reb

це й до нього проно-в-ля, їд-ь та бе-ре-зись. За У-кра-
це, бринить і-ї сло-ва. їд-ь....

це й до нього проно-в-ля-с. Ли-шайсь та бе-ре-зись, За У-кра-

Solb Reb Solb Reb Lab

У-ну ви бо-рись, а ви верне-ся чер-во-мо-ю ка-ли-но-ю те-бе и са-
ї-ну все бо-рись, у ме-не ніколи не за-брак-не ма-ли-ни, щоб те-бе

и-а у-квіт-ча-ю, -чаю, та-ти, щоб те-бе

и-а у-квіт-ча-ти, Ли-чати.

Сиб- Lab Сиб- Lab Сиб

и-ю у-квіт-ча-ти, щоб тебе не-ю уквіт-ча-ти!

[illegible]

УКРАЇНСЬКА ШАДНИЦЯ

**UKRAINIAN SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION**

**1321-23 West Lindley Avenue
Philadelphia, Pa. 19141**

НАШІ УСЛУГИ:

- Даємо моргеджі на догідних умовах сплати;
- Платимо високі відсотки від ощадностей і сертифікатів;
- Видаємо подорожні чеки і грошові перекази;
- Уділяємо безкоштовно фахові і правні поради.

ГОДИНИ ПРАЦІ:

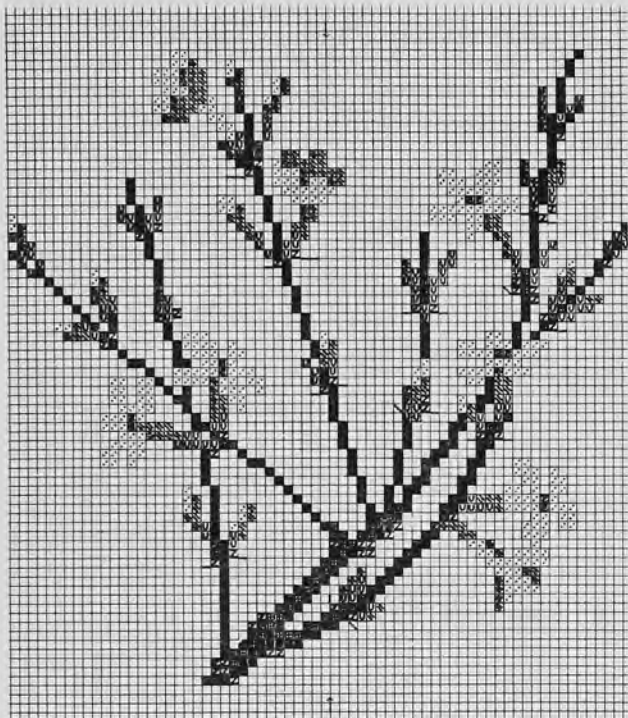
кожного дня від 9-ої ранку до 3-ої по пол.,
в п'ятницю до 7-ої год. вечора.

Тел. Щадниць: (215) 329-7080-81

Наше гасло: З громадою і для громади!
Наша девіза: Сумлінна і фахова обслуга!

ПЛАСТУНКАМ НА ВУШКО

ПОРАДИ ПОДРУГИ ДЗВІНКИ

Взір жасмину

Дорогі Подруги!

Вже прийшла весна, а з нею квіти і зелень в городах. Принесім до нашої хати квітку *Jasmanum nudiflorum* (зимовий жасмін), яку можна мати завжди й вона ніколи вам не зів'яне. Ось зразок до вишиття цієї квітки. З того зразка можна зробити подушину, серветку або образок, вживаючи все цей самий взір.

можливі границі

Якщо ви зацікавлені в серветці, то можете вишити жасмін лише в куточку та обкинути цілий шматок матеріалу рядком хрестиків. Подаю вам зразок, як вишити жасмін в кольорах ниток та два зразки, як обкинути серветку, образок, або подушину.

Потрібні матеріали: голка, ножички, один моток ниток (ДМЦ) в кожному кольорі, матеріал, на якому вишивається (панاما, або полотно), приблизно чотири мотки одної краски ниток для обкинення проекту..

Подруга Дзвінка

Зразки кольорів. Взір на винічення проекту.

середньо-брунате

новтаво-зелене

дуже темно
зелене

середньо-брунате

цитриново-жовте

зелено-жовте

ясно-зелене

середньо- зелене

Пластун є ошадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: **Кредитівка "Самопоміч"**
558 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07303

ОДИН ДЕНЬ НА РАКЕТНИХ-ЗМАГАННЯХ

Ще від моїх новацьких років мене цікавили модельні ракети. Тому я дуже зрадів, коли батько мого приятеля й сусіда Роби обіцяв узяти нас на світові змагання модельних ракет (World Model Rocket Championships). Такі змагання відбуваються щороку в іншій країні, а саме минулого року, у серпні, вони відбулися в нашій країні, у Лейкгурст, Нью Джерзі. Ця місцевість славна з того, що в ній згорів, багато років тому, найбільший у світі цепелін, "Гінденбург".

Першуни-американці

Коли ми приїхали на площу, де відбувалися змагання, після довгої подорожі авто́м, там уже були десятки глядачів. Участь у чемпіонаті брали змагуни з США, Еспанії, Польщі, Болгарії, Великобританії та Канади. Хоч ранок був досить хмарний, пізніше погода поправилася — вийшло сонце з-поза хмар. Коли вітер був засильний, вистріли ракет на цей час припиняли.

Змагання відбувалися цілий тиждень, а в день, коли ми там були, відбувалися саме змагання в максимальній висоті польоту. Кожна країна мала ракети різної форми, зроблені з

пластики або грубого картону, але не з металю. Моделі були 4 до 6 цалів (інчів) високі і кожна з них мала парашут, який відчинявся, коли ракета досягнула максимальну висоту. Кожна ракета мала всередині реактивний мотор. Це було хемічне паливо, яке зачинало горіти, коли в нього пускали електричний струм.

Чемпіонатом керували судді з різних країн. Деякі з них були в центральному будинку й пильнували, щоб усе йшло після приписів. Інші були на площі вистрілів, де ганялися за ракетами, щоб зловити кожну, поки вона впаде на землю. Ці маленькі ракети йшли вгору страшно високо, від 2000 до 4000 стіп так, що деяких з них не можна вже було доглянути голим оком. Коли не було вітру, судді вистрілювали одну ракету що три хвилини.

Одна з болгарських ракет зіпсувалася у польоті і не випустила парашута. Хоч це трапилося декільком ракета́м і не було нічим незвичайним, ця ракета падала особливо близько до глядачів. Я вийняв фотоапарат, щоб зробити її знімку. Поки я, однак, успів прицілитися, ракета вже вдарила в землю на який крок від мене. Із неї не йшов дим. Тільки пізніше я подумав, що ця ракета могла впасти мені просто на голову.

Інформацію про висоту польоту кожної ракети вносили в особливий комп'ютер, який і вирішував про перше, друге й третє місце у цій категорії змагань. Такі польоти модельних ракет тривали цілий день. Після визначення перших місць судді винагороджували першунів золотими, срібними й бронзовими медалями. Усі три перші місця здобули американські змагуни. Вони також побили світовий рекорд височини польоту моделів.

Ми верталися додому змучені, але задоволені та повні подиву для досягнень модерного ракетного моделювання.

пл. учас. Андрій Вовк

Американська дружина

Якщо бажаєте допомогти
"ЮНАКОВІ",
складіть свій даток
НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"!

Х Р О Н І К А

ст. пл. Андрій Коломиєць

ПОБРАТИМСЬКІ ПРИГОДИ

Виїхавши з Чікаго о годині 5-й ранку, наша мала група пластунів з великим ентузіазмом очікувала хвилини, коли ми будемо "на воді". Навіть славний побратимський "адмірал" Мицин, який в попередніх тижнях присвятив багато свого часу для планування і організування цієї водної експедиції, старався всіх трохи приспішити, щоб янайшкороше виїхати з міста. Хоч ми знали, що ця подорож до Атінонен в Канаді триватиме близько 12 годин, цей факт не міг знизити нашого ентузіазму до таборування.

ється рік-річно упродовж вже 10 років і завжди викликає велике зацікавлення серед пластунів.

Як і кожного року, минулорічний Водно-мандрівний табір був дуже успішний. На табір зголосилося 5 членів УПЮ і 5 членів УСП. Табором провадив ст. пл. Йосиф "Джо" Мицин, ПБ, а інструкторами були: ст. пл. Андрій Коломиєць, ПБ, ст. пл. Богдан Харневич, ПБ і ст. пл. Оксана Лисейко, ЛМ. Десять днів ми провели серед спокійних озер Канади, плывучи нанойнами та подивляючи чудову природу. Таке таборування серед чистої

Портаж нанойон ст. пл. А. Коломиєць і ст. пл. Роман Салдан

атмосфери і безлюдної дичини дає пластунові нагору відчуття близькості і пошану до природи і практично використати свої пластові вмінності.

Як звичайно, з кожного табору залишається багато споминів і незабутніх переживань, так і наш табір мав багато цікавих пригод. Напевно ніхто з нас не забуде, як то наші знамениті провідники Дюдя й Богуш, шунаючи за портажем, завели нас у непроходимі болота, або як ми ночували у майже вертикальній позиції на тім "чудовім" резорті "Остріг — Алі Баба".

Такі гарні спомини залишаються на завжди і рік-річно заохочують нові групи пластунів до таборування, а вже особливо до "Побратимських пригод".

Провід і учасники табору "Побратимські пригоди — 1980"

Так почався Водно-мандрівний табір — 1980. Під назвою "Побратимські пригоди" курінь старших пластунів "Побратими" щорічно організує спеціалізаційні табори для юнацтва й старшого пластуництва. Крім водних таборів, "Побратими" організують також табори для гірських мандрівників і роверистів. Табір роверистів і гірсько-мандрівний табір це є найновіші додатки до "Побратимських пригод". Водно-мандрівний табір відбува-

На нанойнах:

ст. пл. Богдан Харневич, ПБ

ХРОНІКА

Червоне сонце ховається за хребтами гір. Починає віяти проймаючий вітер. Ми, мов мурашки в гірському просторі шукаємо дороги назад.

Чи зайдемо наза, ча час? Ми ж пластуни, повні сили й духа, ми мусимо! Такі думки бродили в голові, коли ми, 24 пластунів з Пластової Станиці у Філядельфії загубилися, а радше, трошки задалеко помандрували, на лещетарській прогулянці т. зв. “кросс навнті сніінг”, або по-нашому — плоскому бізі на лещетах. Ця прогулянка відбулася 27 і 28 грудня 1980 р. У ній брали участь члени найстарших юнацьких гуртків дівочих і хлоп'ячих, куренів та старші пластуни й сеніори. Зорганізував цю чудову прогулянку наш знаний гетьманський скоб Роман Гриців і запросив старших пластунів з Нью Йорку та Нью Джерзі взяти в ній участь танож.

Виїхали ми автами з Українського Культурного Центру в сьомій годині, зимного “українського снігового” ранку. Після смачного снідання в найславнішому американському ресторані “Мек Доналдс” та тригодинної їзди, ми приїхали до Тенгельвуд Рісорт біля Скрентону, де чекало нас завоювання нового простору. Тут прилучилися до нас пластуни друзі з-поза Філядельфії. Тепло вдягнені з лещетарським вирядом, з пластуном сеніором С. Кушнірем, нашим “снавтом” на чолі, ми вирушили вперед. Під час маршу було чути веселі крики й вигуки тих, що падали — “Де є гамульці на тих дошках”? Усі крокували серед чудесної краси й тиші природи. Проміння сонця мерехтіли на снігу, як діаманти, а повітря було хрустально чисте. Такої тишини ніхто ще в житті не відчував. Вона аж забидала віддих. Мені здавалося, що я на місяці, сама-сама, без жодного сліду Божого сотворіння. Але, ні! — навпаки, це почуття було завершене свідомістю, що тут серед природи є неперечислені відміни життя, але всі сховані, невидимі. Таку красу не можна описати — її треба пережити!

Ми помандрували 12 миль задалеко. Заки потемніло, всі ми зустрілися й поїхали на нічліг. Ночували ми в люксусовій хаті біля озера. Ми молодші з групи грілися біля вогню, а потім разом із старшими з'їли смачну вечерю. Весь час перед, під час

Вирушаємо в лещетарський біг

і після прогулянки наш професійний фотограф з “Пласт-студіо” друг станичний пл. сен. А. Прасіцький робив знімки. Ми думали, що це надходить громовиця, так часто блискали світла фотоапарату.

По вечері не хотілося відпочивати. Нас чекали різні приємні зайняття: плавання в басейні, відпруження м'язів у водному масажі чи дрімка у савні. Навіть був телевізор, але ми були такі зайняті та задоволені, що нас ані кришечки не тягнуло до нього. Деякі з нас були такі задоволені, що заснули в кріслі, пригадуючи веселі моменти того дня.

Ранком вставання було спізнене, але швидко ми знову взяли до роботи. Ранній прорух тривав цілий ранок, аж ми виїхали назад додому. Була мала мряка й мокро, бо потепіло, але нас це не стримало.

Біля ватрану в “нашій хатці”

Кудю далше їхати?

На снігових автах

Деякі їздили на конях, другі винаймали "сні-ду" (снігові авта), а решта їздила на совгах на замерзлому озері. Як я прийшла назад з кінної їзди, почула вістку, що деякі наші пластуни майже летіли на озері на снігових автах з швидкістю 170 миль на годину. Теж чула, що дві подружки так швидко й добре керували тими сніговими автами, що їх хотіли взяти як водіїв авт на славних перегонах "Індіанополіс 500".

Ще раз треба було скочити у басейн та відпочити у савні. Нам усім було сумно, коли ми попрощалися з "нашою" хатною та виїхали в неділю пополудні додому. Увечері приїхали на означене місце батьки, щоб забрати додому помучених, "бідних", але дуже задоволених дітей.

Ця прогулянка не тільки залишила нам багато споминів, але є ознакою, що Пласт живе й розвивається під провідництвом молодих пластунів. Праця та розвага у Пласті є безмежні. Треба тільки ініціативи й охоти.

Пригадуючи синьо-зелені й золоті смуги полум'я у ватрані "нашої хатки", ми відчуваємо тепло споминів та мрій майбутнього, яких ніяк не можна позбутися!

пл. вірл. Маруся Максимович
Філядельфія

Учасники прогулянки перед "хатною"

Ми разом з хлопцями писали пляни. В першій половині дня була теренова гра, потім були спорт і спів. "Подруги" з булави грали відбиванку й копаного м'яча проти "друзів" з булави. Відбиванку виграли дівчата, а копаного м'яча — хлопці. Ввечері був баль Бобрівки. Це була остання подія і вона була найкраща. Всі розіхались домів щасливі й обіцяли то-варишнам писати. Такий був мій останній виховно-вишкільний табір. Він був останній, але найкращий!

МІЙ ОСТАННІЙ ЮНАЦЬКИЙ ТАБІР

Минулого літа я відбула мій останній юнацький табір. Дотепер я була на гуртковім таборі, на двох інших таборах на "Вовчій Тропі" і на однім спортивно-вишкільнім таборі. Я пляную ще поїхати на спортивний морський і мандрівний табори. Мої батьки думали, що я, маючи 15 років, вже завелика на виховно-вишкільний юнацький табір, але я випросила у батьків, щоб мене пустили на "Бобрівку".

І так я поїхала на ще один юнацький табір. Наш табір називався "Проруту, дивом куту" і мав 34 учасниць та 8 подруг. Комендантою була ст. пл. Киця Тислюк. Табір на "Бобрівці" зовсім інший, ніж на Іст Четгем. Мені "Бобрівка" більше подобалася, бо я мала змогу з усіма заприятелювати. Кожного дня одна з юначок була черговою. Чергові мусіли скликати збірки й писати про все, що діється того дня. В моєму шатрі було дві юначки з мого гуртка — Ірена Бойко та Ірка Гивель. Ми одержали прапорець нічної тиші аж п'ять разів, але прапорця чистоти ніколи не одержали. Їдження на "Бобрівці" було дуже смачне.

Першого тижня ми-розвідувачки будували браму. Ми мусіли різати ко-

лоди і їх носити до табору. Часто нам помагали юнаки, бо колоди були дуже важкі. Браму будувати не було легко й по першому тижні кожна розвідувачка була подрапана та мала повно синяків. Другого тижня ми в більшості мали спорт і гутірки. Також ми мали 13-милеву прогулянку до "Йорн Лейк".

Третій і останній тиждень мені найбільше подобався. У вівторок 10 юначок (сім розвідувачок і три учасниці) з трьома подругами та з юнаками пішли на 2-денну прогулянку на "Аппалачіян Трейл". Кожна юначка мала 20-30 фунтів у наплечнику. Прогулянка була гарна. Ми мали ватру, а кожна юначка мала стійку з юнаком. Одна річ нам не вдалася — погода! Вночі впав дощ. Ми збудилися рано мокрі й перемерзлі. Ми мусіли сушити наші речі, а потім розділилися на дві групи. Одна група пішла далі, а друга вернулася дорогою до автостради. За чотири години по нас приїхало авто. Приїхавши до табору, ми розложили всі мокрі речі на поляні, а самі пішли відсвіжитися. Ввечері ми мали кілька годин дозвілля.

У четвер перед закінченням табору був день розвідувачів і розвідувачок.

Зліва останній ряд: Натална Воронна, Ірина Бойко, Ірка Гивель, Христя Гірняк, Таня Перфецьна, Соня Федорів, Одарна Полянська; середній ряд: Рута Кисілевська; перший ряд: Христя Лапичан, Тамара Галло, Христя Гивель.

пл. розв. Натална Воронна
Гурток "Бджілки", Ньюарк, Н. Д.

Сходини пластової станиці в Дарбі, які відбулися 12-го травня, мали особливий характер. У прапорами прибраній залі відділу СУБ у Дарбі зібралися члени станиці в пластових одностроях, щоб офіційно зустріти гостей-візиторів, які до нас тоді прибули.

Це обласна голова англійських скавтон на Дарбішір пані Олів Робінсон, яка на минулорічному міжнародньому таборі "На Верху 80" була відповідальна за міжнародні частини, організатор згаданого табору скавтмастер Рон Адамсон та його дружина пані Адамсон.

Після звітування голові станиці ст. пл. Мартином Назаруком, відспівано

пластовий гимн та привітано гостей нашим відомим їм пластовим СНОБ! Після цього голова станиці пл. сен. М. Попович виступив із словом, привітавши та представивши гостей учасникам зустрічі, висловив щире подяку для гостей в імені КПС за те, що вони уможливили українському Пластові взяти активну участь в минулорічному міжнародньому таборі "ПІК 80" в Чатвордс Парку, де ми мали нагоду втішатися великою популярністю та правами на рівні всіх інших скавтів і скавток вільних держав і цілого світу.

У відповідь скавмастер Адамсон висловився, що адміністрація табору "ПІК 80" була дуже рада, що український Пласт взяв участь в тому міжнародньому таборі, де своєю участю та особливою активністю збагатив програму цілого табору, за що вне на місці був відзначений першунном в своєму підтаборі Недлестон. Він теж висловив подяку танцюристам СУМ і Пласту з Дарбі під керівництвом Йосифа Купранця, які виступили з концертом народніх танців на згаданому таборі "ПІК 80".

Останньою промовляла пані Олів Робінсон — навнті комішенер, яка прийшла офіційно вручити для Українського Пласту нагороду й відзначення за нашу участь і досягнення в конкурсі міжнароднього куховарення на минулорічному таборі "ПІК 80". Нагороду прийняла в імені всіх пластових кухарон ст. пл. Тереня Онуфрин, яка була підготувала нашу участь в згаданому куховарстві. Грамоту про відзначення зачитала наймолодша з "кухарон" пл. юначка Ірина Піднорчемна. Після цього почалася товариська розмова гостей з членами станиці, яка перепліталася співом народніх та пластових пісень.

Старші пластуни під справним провідом Терені подали чай та перенусну з українським печивом, яке спекли спеціально на цю накізію самі пластуни.

Ця, хоча офіційна, але дуже товариська зустріч проминула дуже скоро й мило та ще довго по відході гостей пластова молодь зі задоволенням гуторила про успіх того, так сказати, "міжнароднього вечора".

Зелений Дуб

ІДЕМО НА КУРІННУ ПРОГУЛЯНКУ

2-го і 3-го травня ц.р. наш 18-ий Курінь ім. Олени Пчілки в Нью Йорку відбув прогулянку до стейтового парку в горах Бер Мавнтен. Прогулянка була дуже цікава й корисна. Це була курінна підготівка до Свята Весни.

До парку ми приїхали автами в суботу по обіді. Місце нашого табору було дуже гарне — в лісі над потічком. Світило сонце й приємно було побачити весняну природу.

Ми зараз взялися до роботи — ставили шатра, будували кухню, носили воду тощо. Як шатра були готові, ми мали відкриття. По відкритті ми далі працювали — одні мили бараболу, селеру, морнву, інші приготувляли ватру, варили вечерю, носили воду. Вечеря нам всім дуже смакувала.

По вечері ми всі пішли на прогулянку над дуже гарне озеро. По дорозі ми співали. Вернувшись до табору — мали ватру. При ватрі ми

співали й радилися, що будемо давати в програмі на Святі Весни. Ватру ми закінчили молитвою й пішли спати.

Вночі ми мали стійку. На стійці було дуже весело, бо ми мали повно непростених гостей — єнотів, які зо-

всім нас не боялися. Вони приходили близько шатер, ніби, щоб подивитися, хто то ночує в їхньому лісі. Найвідважніша з нас усіх була Христия Добрянська. Вона відважно ганяла за ними з патином і відганяла їх від нашого табору.

Машируємо...

В неділю ми встали і втішились, що світило сонце і робило нашу прогулянку ще приємнішою. По добрім сніданку ми знову взялися до роботи. Тим разом ми мали різні цікаві гутірки, які підготували подруги й розвідувачки. Гутірки були з природознавства, табірництва, орієнтації, морзетки та першої допомоги.

На полуденон були смачні ковбаси з квасолею. Всі смачно заїдали. Пізніше були вправи із спорту та впорядку. Але все кінчається, то ж і наша прогулянка мусіла кінчатися. Ми порозбирали шатра, спанувалися і мали закриття. Всі ми трохи опалені сонцем, трохи змучені, але щасливі й задоволені верталися до домівки.

Ця прогулянка була дуже успішна й дала нам змогу підготуватися до практичного пластування й краще зжитися з іншими дівчатами нашого нуреня, а все це придасться нам на Святі Весни.

пл. уч. Натруся Леонард

Гурток "Лисиці"

18 К. УПУ-ок ім. О. Пчілки

Хто помис баняни?

Ставимо шатро

Смачного!

вийти з шатер. Щоб не будити нас на дурно, до тих "альярмів" була долучена все якась теренова гра: напр., без лампи зайти до якогось означеного місця, або підійти до табору тощо.

Теренові ігри відбувалися танонвдень — тоді треба було йти за компасом по терені. В суботу 9 серпня юначки й юнаки разом пішли на одностоденну мандрівку до Бад Тельцу. Тидень пізніше ми пішли в дальші онолиці на нічліг.

Як звичайно, в таборі була нагода скласти пластові проби і здобути вмілості, тому й в програмі були гутірки на різні теми. М. Горбач і В. Малинкович мали гутірки про Українську Гельсінкську Групу, а Ірина Козан про Тараса Чупринку — Романа Шухевича й інших пластуників, які боролися в рядах Української Повстанської Армії і про УПА взагалі.

При такій багатій програмі три тижні нашого таборування швидко минули. Тепер ми вже ченаємо на наступний табір — в Англії.

пл. розв. О. Спех

ТАБІР ЮНАКІВ

Водно-вишкільний табір імені
"Чорноморця" Тараса Чупринки

Від 31 липня до 20 серпня м. р. відбувся на Гохлянді біля Кенігсдорфу в Німеччині український пластовий табір. З тієї нагоди приїхали пластуни з Німеччини, Австрії, Бельгії, Франції й Італії, щоб разом перебувати три тижні під шатрами. З ними табурували ще десять виховників, які також приїхали з різних сторін світу. Комендантом табору був Адріан Єнкала (з Англії), його заступником і головним інструктором водних зайять Юрій Фіголь, бунчужним Орест Мялковський (оба з Німеччини), писарами були Богдан Сотурчак (з Німеччини) і Роман Вовк (з Австралії).

Табір був ім. Тараса Чупринки — це псевдонім Головного Командира Української Повстанської Армії Романа Шухевича. Ми назвали табір його ім'ям з двох причин: поперше тому, що того року припадає 30-річчя його смерті, а подруге, що він до кінця свого життя належав до куреня "Чорноморці". Цей останній факт мав для

нас особливу вагу, бо того року наш табір був першим у Німеччині водним табором і ми мали нагоду на Штарнберзьким озері або на Ізарі плавати наюками й вітрильною дошкою. Усі заняття на воді були під головною контролею Ю. Фіголя; він дав нам до диспозиції свої наюки й свою вітрильну дошку, давав відповідні інструкції та ми навчилися основних речей з теорії та практики веслування й вітрильництва. З великим захопленням брала участь у цих заняттях і наша Булава.

Щонеділі священики відправляли для нас Службу Божу, а у вівторок 9 серпня о. М. Мольчко відправив Богослуження з нагоди свята Преображення Господнього і посвятив овочі. У неділі родичі й гості могли відвідати табір. А ввечері відбувалися ватри зі співами, снечами і пластовими іграми. При тім також іменовано і записяжувано пластуників, які снлали янусь пробу.

Щоночі треба було тримати стійку, а час від часу була нічна "тривога", не через якогось ворога, а просто тому, що наш комендант хотів з нами вправляти серйозний випадок і перевірявав, як довго нам потрібно, щоб

ХРЕСТОНОСЬКИЙ ТУРНІР КОШИКІВКИ

5-ий турнір кошиківки для юнаків США, що його влаштовують щорічно стелі куреня УСП-ів "Хрестоносці" з Джерзі Сіті й Нью-Йорку, відбувся 12-го квітня ц.р. в Бейон, Н. Дж., США. Участь у цьогорічному турнірі взяли дружини з пластових станиць: Філадельфія, Вашингтон, Трентон, Елізабет, Ньюарк та Нью-Йорк (2 курені).

Комендантом турніру був ст. пл. Михайло Турчин, а бунчужним ст. пл. Олесь Лабунька. На турнірі був Кр. Комендант Пластунів, великий ентузіаст — пл. сен. Юрій Тарасюк, ЛЧ.

Бунчужний відкрив турнір молитвою та побажав пластунам сили й витризалости у змаганнях.

Дружини грали по кілька гор, щоб дійти до півфіналу. Тут Вашингтонська група перемогла Ньюаркську (19:17), а Елізабет — вибився до фіналу, перемагаючи 21 К. УПЮ-ів з Нью-Йорку (14:13). У фінальному змагу 45 Курінь УПЮ-ів з Вашингтону переміг 15 Курінь УПЮ-ів з Елізабету у відношенні 27:12, здобуваючи вже другий раз під ряд чемпіонат.

3-тє місце здобув 5 Курінь УПЮ-ів з Ньюарку, а 4-тє 21 Курінь УПЮ-ів з Нью-Йорку.

Як кожного року, так і тепер призначено нагороду найціннішому змагуючому. Цього року ним був капітан вашінгтонської дружини пл. Марко Новосівський, який у цьому турнірі здобув 36 пунктів.

Дружини одержали трофеї, які уфундував Укаїнський Народний Союз.

З історії Хрестоносних турнірів кошиківки: перші місця здобули: в 1977 — 49 К. УПЮ-ів з Трентону, 1978 — 3 К. УПЮ-ів з Нью-Йорку, 1979 — 23 К. УПЮ-ів з Гартфорду, 1980 — 45 К. УПЮ-ів з Вашингтону.

ст. пл. Р. Юзенів

Капітан дружин
з трофеями;
зліва Мирон
Петрух/

5 К. Ньюарк/
— 3-тє місце;
Марко
Новосівський/
45 К. Вашингтон/
— 1-ше місце;
Андрій Курівчак /
15 К. — Елізабет/
2-ге місце.

Х Р О Н І К А А В ЕДМОНТОНІ...

Хоча ми рідко бачимо дописи в "Юнаку" з Едмонтона, але ми живемо, працюємо, час від часу відбуваємо святкування, про які тут згадаю.

"Свято Весни" відбулося в "Українському селі" недалеко Едмонтону. Юначки й новачки мали цікаву теренову тру, а гурток "Ізмарагд" склав І-шу пробу. Відбулося святкове їх приречення під час ватри, що була присвячена Володимирові Івасюкові.

Новацький табір "Лісовий хаос" був у найкращому часі — погода була чудова, а це було виняткове, бо ціле літо не було гарної погоди.

Новацтво мало виховників — звичайно тяжко дістати їх для хлопців у

Едмонтоні, новачки чуються покривдненими.

В таборах відбулося "Свято Нупала", були напади, цікаві вогники, в учасників залишилися приємні спогади.

Табір юначок "Дике ранчо" був спортивним табором. Учасниці їздили на конях, на канойках, грали в бейзбол, відбиванку, співали пісні, та, як ніколи в таборі, виварювали екзотичну їжу. Мали пригоди — застрягли в болоті з грузовиком, мали багато дощів, але юначки зжилися, чогось навчилися і тепер з приємністю згадують своє таборування.

Надійшла осінь. І так, як український нарід, зібравши збіжжя, святкує "Обжинки", так і пластова молодь відбуває свій Тиждень Пласту.

Цього року розпочато Пластовий Тиждень балем. Вже сама назва вказує, що це не був якийсь там собі вечір, звичайна забава (ціна квитків це також підтвердила!). Баль заставив молодих подбати про довгі сунні, а старших — перепросити свої тісні суні та франи та вбратися "формально" на забаву. Приємно було бачити на балю молоді пластові подружжя — старших пластунів і пластунок, які організували баль. Було трохи студентів (із 170 квитків — 20 студентських!). Вік показався також тоді, коли десь коло 11-ої старші відчували багато штовханців (бо місце на забаву було замале) і це змусило їх піти додому.

Дуже добре вив'язався із свого обов'язку господар — ст. пл. Зенон

Мартинків. Орнестра гарно грала, вечеря була смачна, ченаємо на наступний баль.

Різдвяна свічечка відбулася 4 січня вранці з коротким монтажем колядок і віршів. Ми зблизилися з рідними в Україні.

Куринь УПЮ-он ім. Уляни Кравченко цього року займався підготовкою гагілок. В неділю, 19 квітня юначки виводили гагілки під катедрою св. Йосафата, а 3-го травня на свяченім в Катедрі св. Івана.

Думаю, що написала досить про Едмонтон. Скоб!

пл. вірл. Даруся Градюн

ФЕСТИВАЛЬ У ТРЕНТОНІ

У Трентоні, столиці стеїту Нью Джерзі, відбувся другий вже з черги Міжнародний Фестиваль, що тривав два дні в червні 1980 р. В 1979 р. відбувся перший такий фестиваль, щоб відзначити 300-ліття Трентону ("Юнак", травень 1980, стор. 22-23).

Цей фестиваль вийшов так успішно, що посадник міста. Артер Голланд на весні 1980 р. проголосив пляни другого такого фестивалю.

Після цього проголошення зараз взяла на себе велику працю газета "Трентон Таймс" та деякі підприємства Трентону. Колись давно був напис зі світел на мості, який іде через ріку Делавер, такого змісту: "Трентон виробляє, світ забирає". Треба було зібрати досить фондів, щоб відновити напис. Напис був готовий і був висвітлений наново першого вечора фестивалю.

Так як інші групи, які брали участь у фестивалі, українці мали показ народних виробів і всього, що показує їхню окремішність і їхньої культури: дерево різьба, кераміна, вишивки, скатерті, килими, народні одяги, ручні праці, книжки та національні страви. Українці мали свої станки в догідному місці в "Мілл Гілл Парк", недалеко від "Трентон Каммонс".

Головна прикраса української групи була величезна "писанка", в розмірах

5 стопи висока й 3 стопи широка. Ця писанка була позичена з "Ратгерс Юніверсіті" в Нью Брансвіку, Н. Дж. і була найкращим експонатом фестивалю.

Спеціально для потреб фестивалю була побудована сценна-естрада в парку. Два дні виступали на тій сцені хори, співаки, танцювальні групи та орнестри усіх національних груп. Український ансамбль танцюристів "Черемош" з Філадельфії виступав на сцені під час фестивалю та здобув велике признание.

Доказ успішної участі українців була перша надгорода (з усіх трьох ділянок: народні одяги, експонати, й національні страви). Також роздавано англосмовні летючки "Незалежність для України", які були виготовлені місцевим відділом Українського Наукового Інституту.

Назагал фестиваль вийшов дуже добре. На другий день посадник міста, Артер Голланд проголосив, що приблизно 150 тисяч людей відвідали місто. Скоб!

ст. пл. Юрій Мізюн

Ваші заощадження складайте, а позички на всякі потреби беріть у фінансовій установі, що їй на ім'я:

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
"САМОПОМІЧ" У ДІТРОЙТІ**

ТРИ БЮРА ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

НА ЗАХОДІ МІСТА
7346 Michigan Avenue
At Tarnow
Detroit, Michigan 48210
Tel.: 841-2390

У ВОРРЕНІ
28792 Royan Road
Warren, Michigan 48092
In The King Plaza Just South of 12 Mile Rd.
Tel.: 573-7074

ГОЛОВНЕ БЮРО
11838 Jos. Campau Avenue
Hamtramck, Michigan 48212
Tel.: 891-4100

Щадіть — Позичайте — Обезпечуйтесь.

Замість квітів на свіну могилу

сл. п.

д-ра пл. сен. МИКОЛИ КУЗЬМОВИЧА

передаємо на "Залізний Фонд" Пласту 100 дол.
Дружині — подрузі Ользі Кузьмович складаємо найщиріші співчуття.

Пластове Видавництво

Замість квітів на свіну могилу

сл. п.

пл. сен. МИКОЛИ КУЗЬМОВИЧА

— чоловіка головної редакторки "Юнака"
пл. сен. Ольги Кузьмович, пересилаємо 30 дол. на пресфонд "Юнака".

Подрузі Кузьмович складаємо найщиріші співчуття.

ст. пл. Микола Біланюк,
ст. пл. Роман Ващун,
пл. розв. Андрій Винницький.

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАНА"

які вплинули до 10 червня 1981 р.

США:

Члени Куреня УСП-ів "Побратими" й організатори
таборів "Побратимські пригоди" 75.00
Замість квітів на могили (дивись посмертні згадки) 225.00

Канада:

Пластова Станиця Торонто 200.00
о. крил. Іван Сиротинський і XVI Курінь УПЮ-он ім.
Цюпи Паліїв з нагоди поминальної на могили Патронни
Куреня в Зелені Свята — 10.00
Б. Назарко, Торонто 5.00
Німеччина: Василь Ісаїв, Аахен 25.00

Разом 540.00

На Залізний і видавничий фонд пластових журналів
(дивись окремі повідомлення) 335.00

Разом зібрано 875.00

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ, які вплинули до 10 червня 1981 р.

Курінь УПС-он "Верховинки" — 5 передплат
Василь Ісаїв (Німеччина) — 1 передплата
Разом — 6 дарункових передплат.

Усім жертводавцям щире спасибі!

Замість квітів на могили

св. п.

ДАРІЙ БОЙЧУК

в роковини її смерті

Клюб Емеритів Дітройт-Схід

переслав \$20.00 на пластові виховні журнали.

В пам'ять

бл. п. ОЛЕНИ ОСІДАЧ

Матері Членки нашого куреня — ІРИНИ МАДАЙ
Курінь УПС "Верховинки" переслав на пресовий фонд
"Юнана" \$25.00.

Замість квітів на свіжу могили

св. п.

ЮРІЯ ГАНАСА

склали на пресовий фонд "Юнана" \$25.00

Люба і Петро Гіль

Замість квітів на могили

св. п.

пл. сен. керівн. ГАННИ ДМИТЕРКО-РАТИЧ

неструдженої провідниці Пластової Станиці ч. 18 у Нью
Брансвік, Нью Дж., що на поклик Всевишнього відійшла
у Вічність в дні 3 квітня 1981 р., до своїх Друзів
Пластунів та Воїнів Українських Визвольних Змагань,
склали на видавничий фонд пластових журналів:

\$30.00 — Пластова Станиця ч. 18 у Нью Брансвік,
по 25.00 — Ростислав і Галина Ратич, Олег Т. і Іванна
Ратич, д-р Ярослав і Ляріса Музична;
по \$20.00 — Арнольд і Марія Рудакевич, пл. сен.
Соня Слободян;
по \$10.00 — Т. Кушнір, Роман і Ірина Левицькі, Василь
і Дарія Оріховські, Ярослав і Олександра Ощу-
длян;
\$5.00 — Михайло і Марія Слободян

Разом: \$195.00

Замість квітів на свіжу могили

Великого Приятеля Пласту

сл. п. інж. БОГДАНА (ДАДИ) РАКА

25 дол. на Пресфонд "Юнана" складають

пл. сен. Минола і Ольга Кузьмович

Замість квітів на могили

св. п.

ДОБРОДІЙКИ МАРІЇ і о. ЛЮТОСЛАВА КУССИХ

на Залізний Фонд Пластового Видавництва склав \$20.00
пл. сен. Андрій Харан

Замість квітів на могили

св. п. д-ра ЯРОСЛАВА ВОЄВІДКИ

Курінь "Буриверхи" склав на пресфонд "Юнана" \$20.00.

В 50-ті роковини смерті моєї Незабутньої Сестри

бл. п. ЯРОСЛАВИ КЛІШ

членки куреня "ТІ, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ"

жертвую 500 дол. на потреби Пласту, з чого:

400 дол. на книжку присвячену пам'яті Цюпи Паліїв,

видання куреня "Ті, що греблі рвуть" і

100 дол. на Прес.-Фонд "Юнана".

Неоніла Кліш

28 квітня 1981 року минуло п'ятдесят років від дня смерті

сл. п. ЯРОСЛАВИ КЛІШ

членки 2-го Куреня УСП-он "Ті, що греблі рвуть" абсолю-
тентки учительської семінарії, народженої 23 січня 1908
року. Померла у Львові в наслідок виснаження кілька-
кратним ув'язненням польською владою дня 23 квітня 1931
року. Сл. п. Ярослава Кліш увійшла в реєстр "Пластового
Куреня Залізного Хреста" як пластунка, яка віддала життя
своє за Батьківщину.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ І ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,
Той долар, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ
ПЛАТИМО 6%
- ЦЕРТИФІКАТИ ЗАРОБЛЯТЬ
ВІД 6 1/2 до 9%

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать

Вашу майбутність!

Пластуни і Пластунки,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ КРЕДИТОВИЙ СПІЛЦІ.

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

„ПОСТІПНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО“

можна набути

- в Канаді: у Адміністрації
„Юнака“:

„Yunak“ — Magazine,
2150 Bloor St. W.

Toronto, Ont. M6S 4V7 Canada

ЦІНА — \$9.00

Друкують
КИЇВ

виконує
всю
друкарську
роботу.

Друкують

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні
запрошення
- фірмові
друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 537-5572

2466 DUNDAS St. West, TORONTO, ONT. M6P 1W9

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою

повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і
ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1N2, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна \$1.50

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

“... виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку”, — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

БОРСУК

ІЖАК

Читайте ж і **СВОЄЧАСНО** передплатуйте свої журнали!

КАЖАН

БОБЕР

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новачків та дітей до 12 року життя;

САЙГАК

ЮНАК — для пластового юнацтва й загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал дорослого членства Пласту, Пластприяту і загалу батьків, які цікавляться вихованням і громадськими справами.

ЛИС

**КРАМНИЦЯ
ПЛАСТОВОГО ПОСТАЧАННЯ ПЛ. СТАНИЦІ ТОРОНТО**

Має на складі

**ОДНОСТРОЇ ДЛЯ ЧЛЕНІВ УСІХ ПЛАСТОВИХ УЛАДІВ
ХУСТКИ, ПОЯСИ, ВСІ ВІДЗНАКИ ПЛ. ПРОБ,
ЛЕЛІЙКИ, СВИСТКИ, КОМПАСИ, БЕРЕТКИ,
ПЛ. ПІДРУЧНИКИ**

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

2199 Bloor St. West M6S 1N2
Пл.станіцям при замовленні відзнак на суму
понад \$25. — даємо 10% знижку.

**Нове на полицях: гаптовані відзнаки вмілостей для УПН
відзнаки: подані на обкладинці, ціна по \$2.50, інші — \$3.00.**

ВЕДМІДЬ

ВОВК

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ОПЕНЬ